

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره دکترای عمومی دندانپزشکی

مصوب هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
۱۳۷۹/۲/۳۱ مورخ

بسمه تعالی

برنامه آموزشی
دوره دکترای عمومی دندانپزشکی

رشته : دندانپزشکی

دوره : دکترای عمومی

کمیته تخصصی : دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در هفتمین جلسه مورخ ۷۹/۲/۳۱ براساس طرح دوره دکترای عمومی دندانپزشکی که توسط کمیته بازنگری آموزش دندانپزشکی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهیه شده و به تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی رسیده است. برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

(۱) برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی دندانپزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف - دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند

ب - موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج - موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) از تاریخ ۷۹/۲/۳۱ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه دکترای عمومی دندانپزشکی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخ می شوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکترای عمومی دندانپزشکی در سه فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رای صادره در هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۷۹/۲/۳۱ در مورد
برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی دندانپزشکی

- (۱) برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی دندانپزشکی که از طرف دبیرخانه
شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی پیشنهاد شده بود با اکثریت
آرا تصویب رسید.
- (۲) برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی دندانپزشکی از تاریخ تصویب
قابل اجرا است

مورد تأیید است
دکتر محمد علی صدیقی گیلانی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

علوم پزشکی
دکتر

مورد تأیید است
دکتر حسن حسینی توکل‌شکی
دبیر شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

دستخط

رای صادره در هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۷۹/۲/۳۱ در مورد
برنامه آموزش دوره دکترای عمومی دندانپزشکی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر محمد فرهادی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
ورئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی دوره دکتری عمومی دندانپزشکی

□ هدف:

هدف از اجرای برنامه دوره دکتری عمومی دندانپزشکی تربیت دندانپزشکان عمومی شایسته‌ای است که دارای مبانی قوی علمی، مهارت‌های مناسب درمانی، توانایی آموزش بهداشت و پیشگیری از بیماریهای دهان و دندان و کارایی لازم برای انجام پژوهش‌های حین و پس از تحصیل بوده و قادر به ارائه خدمات کیفی مناسب درمانی و پیشگیری در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور جمهوری اسلامی ایران باشند.

مقصد:

برنامه آموزشی دوره دکتری دندانپزشکی که در حال حاضر در دانشگاه‌های دندانپزشکی کشور اجرا می‌شود دریک‌صددویست و ششمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۶۷/۳/۲۷ تصویب گردیده است. بر مبنای قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و اهداف سازمان بهداشت جهانی که دولت جمهوری اسلامی ایران خود را مقید به وصول به آنها می‌داند اعاده سلامتی برای آحاد ملت ایران ضروری است و براین پایه هدف اصلی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی "تأمین، حفظ و ارتقاء سلامتی افراد جامعه" تعریف شده است.

□ طول دوره و شکل نظام:

طول دوره دکترای عمومی دندانپزشکی ۶ سال و مشتمل بر ۵۶ عنوان درسی است این دروس در سه قسمت دروس عمومی، دروس علوم پایه و دروس اختصاصی قرار داشته و در دو مرحله زیر ارائه می‌شوند:

مرحله اول: دوره علوم پایه - طول این دوره ۲ سال می‌باشد و دانشجویان در این دوره دروس عمومی، علوم پایه و برخی دروس اختصاصی را بصورت نظری، عملی و نظری عملی در کلاس و آزمایشگاه می‌گذرانند.

مرحله دوم: دوره دروس اختصاصی - طول این دوره ۴ سال می‌باشد و دانشجویان در این دوره دروس اختصاصی را بصورت نظری، عملی و نظری عملی در کلاس، آزمایشگاه، پره کلینیک، کلینیک‌های دندانپزشکی، بخش‌های بیمارستانی و مراکز بهداشتی درمانی می‌گذرانند.

شرط ورود به مرحله دوم قبولی در امتحان جامع علوم پایه دندانپزشکی است و سرتخط فراغت از تحصیل گذراندن کلیه واحدهای درسی و دفاع از رساله در پایان مرحله دوم می‌باشد.

□ واحدهای درسی:

کل واحدهای درسی این دوره ۲۱۷ واحد و به شرح زیر می‌باشد:

۱- دروس عمومی	۲۲ واحد
۲- دروس علوم پایه	۴۶ واحد
۳- دروس اختصاصی	۱۴۹ واحد

□ تعریف:

دوره دکتری عمومی دندانپزشکی یکی از دوره‌های مصوب نظام آموزش عالی در کشور جمهوری اسلامی ایران است که به اعطاء مدرک دانشگاهی می‌انجامد. این دوره مجموعه‌ای هماهنگ از فعالیت‌های آموزش نظری، عملی، بالینی و تحقیقی است.

فصل دوم

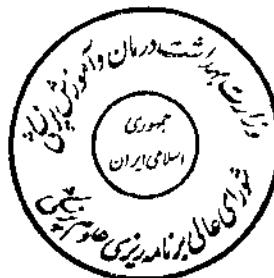
برنامه دروس دوره دکتری عمومی دندانپزشکی

دروس عمومی (فرهنگ، معارف، عقاید اسلامی و آگاهیهای عمومی)

پیشیاز	ساعت‌نذریس			تعداد واحد	نام واحد	شماره واحد
	جمع	نظری	عملی			
نادرد	۳۶		۳۶	۲	ائمه و نویسندگان اسلامی	۱
سازند	۳۶		۳۶	۲	ائمه و نویسندگان اسلامی و ریشه‌های آن از قرون سیزدهم	۲
نماد	۳۶	-	۳۶	۲	تاریخ اسلام	۳
نماد	۳۶		۳۶	۲	تعظیم خالق و ادله و حجامت	۴
سازند	۳۶	۳۶	-	۱	ترتیت شیعی ۱	۵
۵	۳۶	۳۶	-	۱	ترتیت شیعی ۲	۶
زیبیت داشتند	۵۱	-	۵۱	۲	ربوی حارحی	۷
نماد	۵۱		۵۱	۲	قدسی	۸
نماد	۳۶		۳۶	۲	هیئت اسلامی (اول و واحد نتیجه)	۹
نماد	۳۶		۳۶	۲	هزرف اسلامی ۱	۱۰
۱۰	۳۶		۳۶	۲	هزرف اسلامی ۲	۱۱
	-	-	-	-		
	۴۰۸	۶۱	۳۴۰	۲۲	جمع	

دروس علوم پایه

پیشگاه	ساعت تدریس			تعداد واحد	نام واحد	شماره واحد
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۴۲	۱۷	۲۵	۲	اصول و مبانی ریاضی	۱۲
۱۵۰۱۶ ۱۰۱۷-۱۰۲۲۰۲۴-۱۰۲۵-۱۰۲۶	۶۸		۶۸	۴	آسیب‌شناسی عمومی	۱۳
ندارد	۶۸	۶۸	-	۲	آسیب‌شناسی عمومی نظری	۱۳-۱
ندارد	۵۱	-	۵۱	۳	آسیب‌شناسی عمومی عملی	۱۳-۲
ندارد	۱۰۲	۱۰۲	-	۳	آناتومی عمومی	۱۴
ندارد	۲۱	۸	۱۳	۱	آناتومی عمومی نظری	۱۴-۱
۱۷-۱۰۲۴-۱	۴۲	-	۴۲	۲/۵	آناتومی عمومی عملی	۱۴-۲
ندارد	۱۷	۱۷	-	۱/۵	ایمنی‌شناسی انسانی	۱۵
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	ایمنی‌شناسی انسانی نظری	۱۵-۱
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	ایمنی‌شناسی انسانی عملی	۱۵-۲
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	بهداشت عمومی و آشنای با نظام ارائه خدمات	۱۶
ندارد	۶۸	-	۶۸	۴	بهداشتی درمانی	۱۶-۱
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	بیوشیمی	۱۶-۲
۱۷-۱	۱۷	-	۱۷	۱	بیوشیمی نظری	۱۷
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	بیوشیمی عملی	۱۷-۱
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	حینی‌شناسی انسانی	۱۷-۲
ندارد	۲۲	۱۷	۲۵	۲	روانشناسی عمومی	۱۸
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	روانشناسی انسانی	۱۹
ندارد	۶۸	-	۶۸	۴	فیزیک پزشکی نظری	۱۹-۱
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	فیزیک پزشکی عملی	۱۹-۲
۱۷-۱۰۱۷-۱۰۱۹-۱	۸۵	-	۸۵	۵	حینی‌شناسی انسانی نظری	۲۰
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	حینی‌شناسی انسانی عملی	۲۱
ندارد	۵۱	-	۵۱	۳	میکروب‌شناسی	۲۲
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	میکروب‌شناسی نظری	۲۲-۱
ندارد	۲۱	۸	۱۳	۱	میکروب‌شناسی عملی	۲۲-۲
-	-	-	-	-	ویروس‌شناسی نظری عملی	۲۳
۹۶۷	۳۷۴	۵۹۳	۴۶		جمع	

ذکر ارائه‌واحد‌های عمنی بصورت همزمان و یا پس از واحد نظری مربوطه باشد انجام شود

دروس اختصاصی

پیشیاز	ساعت تدریس			تعداد واحد	نام واحد	شماره واحد
	جمع	عملی	نظری			
					آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت	۲۷
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت انتری	۲۷-۱
۲۷-۱	۳۴	-	۳۴	۲	آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت انتری	۲۷-۲
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت اعملی	۲۷-۳
۲۷-۲	۳۴	۳۴	-	۱	آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت اعملي	۲۷-۴
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	آشناي با سایر و تجهیزات دندانپزشکي و تغهداري آنها	۲۸
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	اخلاق پژوهشکي	۲۹
					آناتومي دندان:	۳۰
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	آناتومي دندان نظری	۳۰-۱
ندارد	۱۰۲	۱۰۲	-	۳	آناتومي دندان عملی	۳۰-۲
					بیماریهای داخلی:	۳۱
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	بیماریهای داخلی ۱	۳۱-۱
۳۱-۱	۳۴	-	۳۴	۲	بیماریهای داخلی ۲	۳۱-۲
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	بیماریهای روانی	۳۲
					بیولوژي دهان	۳۳
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	تجذیه و نقش آن در بهداشت دهان و دندانپزشکي پیشگیری	۳۴
					جنین و بافت شناسی دهان، دندان و فک:	۳۵
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	جنین و بافت شناسی دهان، دندان و فک نظری	۳۵-۱
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	جنین و بافت شناسی دهان، دندان و فک عملی	۳۵-۲
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	روش تحقیق در علوم پژوهشکی	۳۶
					زبان خارجی تخصصی:	۳۷
۷	۳۴	-	۳۴	۲	زبان خارجی تخصصی ۱	۳۷-۱
۳۷-۱	۳۴	-	۳۴	۲	زبان خارجی تخصصی ۲	۳۷-۲
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	فارماکولوژي	۳۸
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	کنترل عقوبات در دندانپزشکي	۳۹
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	گرس و حلق و بینی نظری	۴۰
					مواد دندانی:	۴۱
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	مواد دندانی ۱	۴۱-۱
۴۱-۱	۱۷	-	۱۷	۱	مواد دندانی ۲	۴۱-۲
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	نظام پژوهشکی و طبق قانونی	۴۲
	-	-	-	-		
۶۸۰	۲۰۴	۴۷۶	۳۴		جمع	

پیشیاز	ساعت تدریس			تعداد واحد	نام واحد	شماره واحد
	جمع	عملی	نظری			
					ارتدنسی:	۴۳
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	ارتدنسی ۱ نظری	۴۳-۱
۴۳-۱	۱۷	-	۱۷	۱	ارتدنسی ۲ نظری	۴۳-۲
۴۳-۲	۱۷	-	۱۷	۱	ارتدنسی ۳ نظری	۴۳-۳
۴۳-۳	۳۴	۲۶	-	۱	ارتدنسی ۱ عملی	۴۳-۴
۳۹۰۴۳-۴	۳۴	۲۶	-	۱	ارتدنسی ۲ عملی	۴۳-۵
۴۳-۵	۳۴	۲۶	-	۱	ارتدنسی ۳ عملی	۴۳-۶
۴۳-۶	۳۴	۲۶	-	۱	ارتدنسی ۴ عملی	۴۳-۷
					اندودنتیکس:	۴۴
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	اندودنتیکس ۱ نظری	۴۴-۱
۴۴-۱	۱۷	-	۱۷	۱	اندودنتیکس ۲ نظری	۴۴-۲
۴۴-۲	۱۷	-	۱۷	۱	اندودنتیکس ۳ نظری	۴۴-۳
۴۴-۳-۴	۶۸	۶۸	-	۲	اندودنتیکس ۱ عملی	۴۴-۴
۲۷-۱۰۳۹۶۴۴-۴۰۳-۵	۶۸	۶۸	-	۲	اندودنتیکس ۲ عملی	۴۴-۵
۴۴-۵	۶۸	۶۸	-	۲	اندودنتیکس ۳ عملی	۴۴-۶
۴۴-۶	۳۴	۲۶	-	۱	اندودنتیکس ۴ عملی	۴۴-۷
					بیماریهای دهان و تشخیص:	۴۵
ندارد	۳۴	-	۳۴	۲	بیماریهای دهان و تشخیص ۱ نظری	۴۵-۱
۴۵-۱	۳۴	-	۳۴	۲	بیماریهای دهان و تشخیص ۲ نظری	۴۵-۲
۴۵-۲	۱۷	-	۱۷	۱	بیماریهای دهان و تشخیص ۳ نظری	۴۵-۳
۳۹۰۴۰-۱	۳۴	۲۶	-	۱	بیماریهای دهان و تشخیص ۱ عملی	۴۵-۴
۲۷-۱۰۳۱-۱۰۰-۴	۳۴	۲۶	--	۱	بیماریهای دهان و تشخیص ۲ عملی	۴۵-۵
۲۷-۱۰۴۵-۵	۳۴	۲۶	-	۱	بیماریهای دهان و تشخیص ۳ عملی	۴۵-۶
					پریودنتولوژی:	۴۶
ندارد	۱۷	-	۱۷	۱	پریودنتولوژی ۱ نظری	۴۶-۱
۴۶-۱	۱۷	-	۱۷	۱	پریودنتولوژی ۲ نظری	۴۶-۲
۴۶-۲	۱۷	-	۱۷	۱	پریودنتولوژی ۳ نظری	۴۶-۳
۴۶-۳	۳۴	۳۴	-	۱	پریودنتولوژی ۱ عملی	۴۶-۴
۳۷-۱۰۳۸۰۳۹۶۴۶-۴۰۰-۵	۳۴	۳۴	-	۱	پریودنتولوژی ۲ عملی	۴۶-۵
۴۶-۵	۳۴	۳۴	-	۱	پریودنتولوژی ۳ عملی	۴۶-۶
۴۶-۶	۳۴	۳۴	-	۱	پریودنتولوژی ۴ عملی	۴۶-۷
					جمع	
	۸۵۰	۶۱۲	۲۳۸	۳۲		

پیشیاز	ساعت تدریس			تعداد واحد	نام واحد	شماره واحد
	جمع	عملی	نظری			
					پروتز منحرک پارسیل:	۴۷
نادرد	۱۷	-	۱۷	۱	پروتز منحرک پارسیل ۱ نظری	۴۷-۱
۴۷-۱	۱۷	-	۱۷	۱	پروتز منحرک پارسیل ۲ نظری	۴۷-۲
۴۷-۲	۶۸	۶۸	--	۲	پروتز منحرک پارسیل ۱ عملی	۴۷-۳
۴۷-۳	۶۸	۶۸	-	۲	پروتز منحرک پارسیل ۲ عملی	۴۷-۴
۴۷-۴	۶۸	۶۸	-	۲	پروتز منحرک پارسیل ۳ عملی	۴۷-۵
					پروتز ثابت:	۴۸
نادرد	۱۷	-	۱۷	۱	پروتز ثابت ۱ نظری	۴۸-۱
۴۸-۱	۱۷	-	۱۷	۱	پروتز ثابت ۲ نظری	۴۸-۲
۴۸-۲	۱۷	-	۱۷	۱	پروتز ثابت ۳ نظری	۴۸-۳
۴۸-۳	۱۳۶	۱۳۶	-	۴	پروتز ثابت ۱ عملی	۴۸-۴
۴۸-۴	۶۸	۶۸	-	۲	پروتز ثابت ۲ عملی	۴۸-۵
۴۸-۵	۶۸	۶۸	-	۲	پروتز ثابت ۳ عملی	۴۸-۶
					پروتز منحرک کامل:	۴۹
نادرد	۱۷	-	۱۷	۱	پروتز منحرک کامل ۱ نظری	۴۹-۱
۴۹-۱	۱۷	-	۱۷	۱	پروتز منحرک کامل ۲ نظری	۴۹-۲
۴۹-۲	۶۸	۶۸	--	۲	پروتز منحرک کامل ۱ عملی	۴۹-۳
۴۹-۳	۶۸	۶۸	-	۲	پروتز منحرک کامل ۲ عملی	۴۹-۴
۴۹-۴	۶۸	۶۸	-	۲	پروتز منحرک کامل ۳ عملی	۴۹-۵
۴۹-۵	۳۴	۳۴	-	۱	پروتز منحرک کامل ۴ عملی	۴۹-۶
					جراحی دهان، فک و صورت.	۵۰
نادرد	۱۷	-	۱۷	۱	جراحی دهان، فک و صورت ۱ نظری	۵۰-۱
۵۰-۱	۱۷	-	۱۷	۱	جراحی دهان، فک و صورت ۲ نظری	۵۰-۲
۵۰-۲	۱۷	-	۱۷	۱	جراحی دهان، فک و صورت ۳ نظری	۵۰-۳
۵۰-۳	۱۷	-	۱۷	۱	جراحی دهان، فک و صورت ۴ نظری	۵۰-۴
۵۰-۴	۳۴	۳۴	-	۱	جراحی دهان، فک و صورت ۱ عملی	۵۰-۵
۵۰-۵	۳۴	۳۴	-	۱	جراحی دهان، فک و صورت ۲ عملی	۵۰-۶
۵۰-۶	۶۸	۶۸	-	۲	جراحی دهان، فک و صورت ۳ عملی	۵۰-۷
۵۰-۷	۳۴	۳۴	-	۱	جراحی دهان، فک و صورت ۴ عملی	۵۰-۸
۵۰-۸	۶۸	۶۸	-	۲	جراحی دهان، فک و صورت ۵ عملی	۵۰-۹
	-	-	-	-		
	۱۱۳۹	۹۰۲	۱۸۷	۲۹	جمع	

۱۰

شماره واحد	نام واحد	تعداد واحد	ساعت تدریس			بیشتر
			جمع	عملی	نظری	
۵۱	داندابزنشکی ترمیمی	۱	۱۷	۱۷	۰	
۵۱-۱	داندابزنشکی ترمیمی ۱ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۱-۲	داندابزنشکی ترمیمی ۲ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۱-۳	داندابزنشکی ترمیمی ۳ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۱-۴	داندابزنشکی ترمیمی ۱ عضو	۲	۶۸	۶۸	۰	
۵۱-۵	داندابزنشکی ترمیمی ۲ عضو	۱	۳۶	۳۶	۰	
۵۱-۶	داندابزنشکی ترمیمی ۳ عضو	۲	۵۸	۵۸	۰	
۵۱-۷	داندابزنشکی ترمیمی ۴ عضو	۱	۳۶	۳۶	۰	
۵۲	داندابزنشکی کودکان	۱	۱۷	۱۷	۰	
۵۲-۱	داندابزنشکی کودکان ۱ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۲-۲	داندابزنشکی کودکان ۲ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۲-۳	داندابزنشکی کودکان ۳ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۲-۴	داندابزنشکی کودکان ۱ عضو	۱	۳۶	۳۶	۰	
۵۲-۵	داندابزنشکی کودکان ۲ عضو	۲	۵۸	۵۸	۰	
۵۲-۶	داندابزنشکی کودکان ۳ عضو	۲	۵۸	۵۸	۰	
۵۲-۷	داندابزنشکی کودکان ۴ عضو	۱	۳۶	۳۶	۰	
۵۳	داندابزنشکی دهه	۱	۱۷	۱۷	۰	
۵۳-۱	داندابزنشکی دهه ۱ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۳-۲	داندابزنشکی دهه ۲ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۳-۳	داندابزنشکی دهه ۳ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۳-۴	داندابزنشکی دهه ۱ عضو	۱	۳۶	۳۶	۰	
۵۳-۵	داندابزنشکی دهه ۲ عضو	۲	۵۸	۵۸	۰	
۵۳-۶	داندابزنشکی دهه ۳ عضو	۲	۵۸	۵۸	۰	
۵۴	داندابزنشکی حادجه نظر	۱	۱۷	۱۷	۰	
۵۴-۱	داندابزنشکی حادجه نظر ۱ نظری	۱	۱۷	۰	۱۷	
۵۴-۲	داندابزنشکی حادجه نظر عضو	۱	۱۷۰	۱۷۰	۰	
۵۵	داندابزنشکی حادجه نظر	۷	۲۳۸	۲۳۸	۰	
۵۶	رساله (پایان نامه)	۱	۰	۰	۰	
۵۶-۱	رساله ۱ نظری عضو	۱	۸	۸	۰	
۵۶-۲	رساله ۲ نظری عضو	۱	۸	۸	۰	
۵۶-۳	رساله ۳ نظری عضو	۱	۸	۸	۰	
۵۶-۴	رساله ۴ نظری عضو	۱	۸	۸	۰	
	جمع	۱	۴۸	۴۸	۰	
	جمعی	۱	۲۱۷	۲۱۷	۰	

نذکر ۱. راهنمای واحدهای نظری، عضو اختصاصی، نگاره درمان راهنمایی مخصوص سده است بر عینه هر چند همی باشد

نذکر ۲. ارتقاء واحدهای احتفظ، عضوی بحضور همراه و پیش از اینهای احتفظ، عضوی، نظری انجام شود

فصل سوم

سرفصل دروس

۱۲- اصول و مبانی رایانه نظری - عملی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری - عملی (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

هدف: آشنایی با رایانه و کاربرد آن در دندانپزشکی

سوفچل دروس:

۱- مبانی رایانه

واحدهای اصلی رایانه و ارتباط آنها با یکدیگر

Dos روی سیستم Windows

۴- آموزش Medline

نحوه راه اندازی و کار CD های medline با استفاده

از نرم افزارهای Winspurs یا Spirs یادگیری

منوهای مختلف Medline از قبیل print, Download, Thesaurus, Index, Find

و...

آموزش کامل Search در منوی Find و یادگیری

عملگرهای and or # در آن

۵- اصول شبکه ها

آشنایی مقدماتی اصول شبکه ها و مفاهیم

ونرم افزارهای مربوطه internet

(netscape, internet explorer)

آشنایی با WWW, FTP, Telnet و ...

شناسخت واژه های

.netmeeting, BBS, Usenet, URL و ...

اصول نحوه Search در internet و شناسخت

سایتهاي معتبر حاوی مقالات پژوهشی

(WWW.Lycos.Com-WWW.Yahoo.Com-

WWW.MWsearch.Com)

اصول مفاهیم و شناسخت E-mail و آدرس های آن

حافظه و انواع آن

دستگاههای ورودی و خروجی

سخت افزار و نرم افزار

۲- سیستم عامل (DOS)

فایلها در MS DOS

شروع کار با رایانه، راه اندازی سیستم

درایو فعال و تغییر دادن درایو فعال

راه اندازی مجدد، خاموش کردن دستگاه

ساختار درختی - ریشه - مسیر - فهرست

Tree, CD, RD, MD, Dir

فرمانهای Type, ren, Del, Copy

ادغام فایلها - ایجاد فایل

فرمانهای CHKDisk, Diskcopy, Format

۳- سیستم عامل Windows

آشنایی مقدماتی با جدیدترین

(..., 2000, 98) Windows

کار با windows در Mouse

آشنایی با منوهای Windows

آشنایی با نحوه عملکرد فراماین گفته شده در

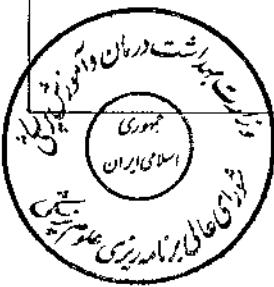
۱۳- آسیب‌شناسی عمومی

تعداد ونوع واحد: ۶ واحد (۴ واحد نظری و ۲ واحد عملی)

هدف: شناساندن تغییرات مرضی نسوج اعضاء سازنده بدن و تطابق این تغییرات و کاربرد آنها در مشی کلینیکی، پیش‌آگهی و درمان ضایعات

۱-۱۳-۱- آسیب‌شناسی عمومی نظری ۴ واحد

۱-۱۳-۲- آسیب‌شناسی عمومی عملی ۲ واحد

۱۳-۱- آسیب‌شناسی عمومی نظری (۴ واحد)

سرفصل دروس:

تغییرات عروقی، حوادث سلوی و تحولات
شیمیائی

- ب - سیستمهای مداخله گر در آماس شامل:
- سیستم کمپلمان سیستم انعقادی و سیستم کینین
- ج - ترمیم در پی آماس: مکانیزمهای ترمیم نسجی

۱- کلیات پاتولوژی، آزارهای سلوی، رشد و واکنشهای سلوی

الف - کلیات پاتولوژی شامل: تاریخچه، تعاریف و تقسیم بندهای علمی و عملی پاتولوژی

ب - آزارهای سلوی شامل: علل عمومی، مکانیزمهای عمومی، علل و مکانیزم در آزارهای ایسکمیک و هیپوایسکمیک، مکانیزم در آزارهای سلوی غیر قابل برگشت - نقش رادیکالهای آزاد در آزار سلوی، نکروز و انواع آن، اندوخته شدن غیر طبیعی مواد در سلول (چربیها - پروتئین‌ها، قندها، پیگمانها، عناصر و املالح ...)

ج - چگونگی رشد و تمایز سلوی شامل: سیکل سلوی، حوادث مولکولی در رشد سلوی، عوامل محرک رشد، عوامل مهارکننده رشد سلوی

۵- واکنش‌های سلوی شامل: آتروفی، هیپرتروفی، هیپرپلازی، متاپلازی

۲- آماس و ترمیم در نسوج

الف - آماسهای حاد، مزمن و تحت حاد،

- ۳- اختلالات همودینامیک
- الف - ادم
  - ب - پرخونی و احتقان، خونریزی، هموستاز، ترومبوز، انعقاد خون
  - ج - آمبولی و انواع آن
  - د - انفارکتوس نسجی و شوک و پاتوژنی آن

- ۴- بیماریهای ژنتیک
- الف - تعاریف ضروری در شناخت ژنها و کروموزومها و آرایش‌ها و تغییرات طبیعی و غیرطبیعی در آنها
  - ب - اختلالات ژنی شامل: نحوه توارث در بیماریهای اتوزوم غالب، مغلوب و وابسته به X و ذکر نمونه‌هایی از هریک

میکروب

ب - بررسی عفونتهای باکتریال، ریکتزیا، کلامیدیا زیس، قارچها، انگل‌ها و ویروسها

ج - اختلالات کروموزومی و ذکر برخی از انواع آنها

د - اختلالات توارثی چند عاملی مثل فشارخون، نقرس ....

۸- اختلالات تغذیه‌ای و متابولیکی

۹- پاتولوژی عوامل محیط زیست

۱۰- بیماریهای نوزادی و شیرخوارگی

۵- ایمیونوپاتولوژی

الف - جنین شناسی، سلول و بافت شناسی سیستم ایمنی

ب - سیتوکائین‌ها - معرفی ساختمان و عمل سیستم H.L.A

ج - مکانیزم‌های آسیب‌های بافتی ایمیونولوژیک (واکنش‌های افزایش حساسیت ایمنی) و ذکر انواع واکنش‌های آن (چهار نوع)

د - پیوند و رد پیوند و مکانیزم‌های مربوطه

ه - مکانیزم بیماری زائی در بیماریهای اتوایمیون و ذکر نمونه‌هایی از آنها

و - مکانیزم بیماری زائی در سندرومهای ناشی از نقص سیستم ایمنی و ذکر نمونه‌هایی از آنها

ز - آمیلوئیدوزیس

۶- نوپلазی

الف - تعاریف، نامگذاری و طبقه‌بندی تومورها - مشخصات تومورهای خوش خیم و بدخیم - متاستاز

ب - مبانی مولکولی کانسرها (اتیوپاتوژنی)

ج - جنبه‌های بالینی و روش‌های تخصصی تومورها

۷- عفونتها

الف - اصول کلی و پاتوژنی بیماریهای عفونی، طبقه‌بندی بیماریهای عفونی براساس نوع

۱۳-۲- آسیب‌شناسی عمومی عملی (۲ واحد)

عنوانین لامهای که در پاتولوژی عملی لازم است دیده شوند بشرح زیر می‌باشند:

۱- نکروز ۲- تغییر چربی ۳- رسوب هیالین ۴- آمیلوبیدوزیس ۵- آماس حاد ۶- آماس مزمن ۷- زخم و نسج ترمیمی ۸- ترومبوز ۹- پرخونی و احتقان ۱۰- آمبولی ۱۱- آنفارکتوس نسجی ۱۲- پنومونی ۱۳- سل ۱۴- اکتینومیکوز ۱۵- آمیبیاز در روده ۱۶- کیست هیداتیک ۱۷- زگیل (پاپیلوما) ۱۸- کارسینوم سلول های بازال پوست ۱۹- کارسینوم سلول های سنگ فرشی ۲۰- خال ۲۱- ملانوم ۲۲- لپیوم ۲۳- لپیوسارکوم ۲۴- فیروم ۲۵- فیبروسارکوم ۲۶- استشوکندروم	۲۷- کندروم ۲۸- استئو سارکوم ۲۹- همانژیم ۳۰- آنژیوسارکوم ۳۱- تراقوم خوش خیم ۳۲- تراقوم بد خیم ۳۳- مول هیداتیدیفرم ۳۴- کوریوکارسینوم لازم به ذکر است که طی ۱۷ جلسه و در هر جلسه دو عدد لام نشان داده می‌شود.

۱۴- آناتومی عمومی

تعداد نوع واحد: ۶ واحد (۳ واحد نظری و ۳ واحد عملی)

هدف: فراگرفتن ساختمان ماکروسکوپی بدن انسان

۱۴-۱ - آناتومی عمومی نظری (۳ واحد)

۱۴-۲ - آناتومی عمومی عملی (۳ واحد)

۱۴-۱ - آناتومی عمومی نظری (۳ واحد)

سرفصل دروس:

- گردن - غلاف کاروئید
- ۷ - عضلات نردبانی - قوس عصبی زیر زبانی -
- شبکه عصبی گردن - شبکه عصبی بازوئی - شریان و ورید زیر چنبری
- ۸ - شبکه های عصبی ثباتی - شریان ثبات خارجی و داخلی و شرح کامل شریان درقی فوقانی - شرح کامل عصب ویگوس و زنجیره سمپاتیک
- ۹ - غده تحت فکی و زیر زبانی - عضلات پوستی صورت - عصب و شریان و ورید صورتی - اعصاب حسی صورت
- ۱۰ - ناحیه ماضغه و محتويات ناحیه گیجگاهی و ناحیه بناگوشی و محتويات - حدود ناحیه رجلی فکی
- ۱۱ - عناصریکه در ناحیه رجلی فکی وجود دارند - عصب فکی اصلی و تحتانی - شریان و ورید فکی داخلی عضلات رجلی خارجی و داخلی

۱ - شرح کامل در مورد استخوانهای (سر و صورت)

- استخوانهای پیشانی - غربالی - آهیانه - پشت سری

۲ - شرح استخوانهای شب پره و گیجگاهی

۳ - شرح کامل استخوانهای فک تحتانی و فک فوقانی - استخوان بینی - استخوان کامی -

شانک تحتانی - استخوان اشکی - استخوان گونه

۴ - شرح بقیه استخوانهای صورت و استخوان لامی و مهره های گردن و مختصراً در مورد استخوان

جناغ و ترقوه و کتف

۵ - حدود گردن - شرح عناصر سطح قدامی طرفی

گردن - شرح نیام های سطحی و عمقی و جلوی

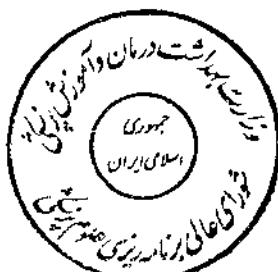
مهره های عضله پوستی گردن و عضلات فوق لامی و تحت لامی.

۶ - غده تیروئید - عضله جناغی چنبری پستانی -

مثلث های گردن و عناصر داخل آنها و عروق اصلی

- ۱۲- ساختمان پرده منتشر - وریدهای منتشر -
شريانهاي منتشر - دوازده زوج اعصاب مغزي -
شريانها - وریدهای مغزي
- ۱۳- چشم
- ۱۴- گوش
- ۱۵- حدود و شرح كامل ناحيه خلف نيزه اي و
محويات آن - حلق و نرم کام
- ۱۶- شرح كامل حنجره
- ۱۷- شرح كامل دهان و زيان
- ۱۸- آناتومي عمومي توراکس
- نورو آناتومي:**
- کليات
- ۱- کليات نورون، سيناپس، رويان شناسی،
اعصاب مرکзи
- ۲- استخوان شناسی - ستون مهره اي - استرنوم -
دندوها - استخوان ترقوه - جدار توراکس
- ۳- ريه (پلورا) - قلب - مدیاستینوم
- ۴- نخاع شوکي
- ۵- ساختمان داخلی نيمکره مغز - بافت سفید -
نيمکرهای مغز - بطن طرفی
- ۶- رابطه های بين نيمکره ها، شيار بيشاء، منتشرها
- ۷- گرددش خون در دستگاه عصبی مرکзи -
دستگاه عصبی خودکار راههای عصبی - راههای
حس دستگاه و راه حس بویائی - راه حس چشایی
- ۸- راه حس شناوئی - راههای تعادل - راههای
حرکتی

۱۴-۲- آناتومي عمومي عملی (۳ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- استخوان شناسی عملی سر و صورت
- ۲- تشریح سر و صورت و گردن
- ۳- مختصری درباره اندام فوقانی و تحتانی
- ۴- مختصری درباره تن و لگن

۱۵- انگل شناسی

تعداد و نوع واحد: (۱ واحد نظری - عملی)

هدف: آشنائی با بیماریهای انگلی و قارچی که در محوطه دهان و مخاط آن ایجاد ضایعه کرده و یا بطور آزاد در آنجا زندگی میکنند و نیز آلودگیهای انگلی که از طرف دندانپزشک ممکن است به بیمار منتقل شود و یا آنکه خود وی بدان مبتلا باشد و باید آگاهی نسبت بدان داشته باشد.

سرفصل دروس نظری:

الف) کلیات انگل شناسی:

- ۱- تعریف انگل - تقسیم بندی انگلها - رابطه انگل با میزبان و بالعکس - نامگذاری انگلها - عوامل انگلی آلوده کننده دهان
- ۲- تک یاخته ها تعریف و مشخصات تک یاخته ها و انواع آنها
- ۳- خصوصیات آمیب ها: آنتامیباژنزیوالیس
- ۴- خصوصیات تریکوموناسها و تریکوموناتناکس
- ۵- لیشمانیا
- ۶- توکسپلاسمما و پنوموسیستیس
- ۷- کلیات کرمها و انواع کرمها - فاسیولاودیکروسلیوم

سرفصل دروس عملی:

- ۱- کرم شناسی نمونه نماتود و سستود: فاسیولا و دیکروسلیوم
- ۲- تک یاخته شناسی آمیبها - تریکومونا لیشمانیا - توکسپلاسمما
- ۳- تشخیص آزمایشگاهی کاندیدیازیس
- ۴- تشخیص آزمایشگاهی آسپرژیلوس - اسپر و تریکوز - موکور - اسپور تریکوز - هیستوپلاسموز

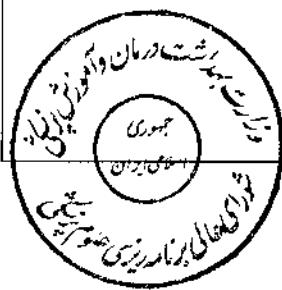
ب) کلیات قارچ شناسی:

- ۱- کاندیدیازیس بر فک - پرلش و علائم بالینی
- ۲- اکینومایکوزیس و ژئوتریکوزیس
- ۳- اسپروزیلوس - موکورومایکوزیس

۱۶-ایمنی‌شناسی

تعداد ونوع واحد: ۳ واحد نظری و ۵ واحد عملی)

هدف: آشنائی با سیستم ایمنی بدن

۱۶-۱-ایمنی‌شناسی نظری (۵ واحد)

۱۶-۲-ایمنی‌شناسی عملی (۰/۵ واحد)

۱-ایمنی‌شناسی نظری (۵/۲ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- کلیات ایمونولوژی
  - ۲- خواص و صفات آنتی‌زنها، طبیعی، مصنوعی، پروتئینی، هاپتن‌ها، سموم و اتوآنتی‌زنها، آلرژنها
  - ۳- سلولهای صلاحیت دار و اعضای لنفاوی:
  - ۴- لنفوسیستهای T و B، پلاسموسیتها، منوسیتها، ماست‌سل‌ها، ماکروفاقث‌ها، سلولهای سیستم رتیکولواندوتیال
  - ۵- ایمونوگلوبولین‌ها:
  - ۶- ساختمان
  - ۷- عمل رده‌ها: IgD IgE IgA IgM IgG
  - ۸- ژنتیک ایمونوگلوبولین‌ها
  - ۹- تولید ایمونوگلوبولین‌ها
  - ۱۰- کمپلمان و اجزاء آن:
  - ۱۱- ساختمان و پیدايش
  - ۱۲- روش‌های فعال شدن
  - ۱۳- کمبودهای ارثی و بیماریهای بازدارنده‌ها
  - ۱۴- پاسخ‌های غیراختصاصی: انفلاماسیون، فاگوسیتوز
  - ۱۵- ایمونولوژی پیوند و دفع آن
  - ۱۶- مکانیزم پدیده‌های مقاومت بدن: طبیعی، مادرزادی، اکتسابی (فعال و غیرفعال و ادینو یا انتقالی)
- ۱- واکنش‌های آنتی‌زن و آنتی‌بادی
- ۲- افزایش حساسیت زودرس
- ۳- سیتو توکسی سیتیه، ایمونوهمولیز و ایمونوستیولیز
- ۴- ایمونوکمپلکس‌ها
- ۵- حساسیت دیررس، واسطه‌های بیولوژیک در ایمنی سلولی
- ۶- ایمونوژنتیک (HLA سیستم)
- ۷- ایمونوهماتولوژی: گروههای خونی، انتقال خون و ناسازگاریهای مادر و جنین
- ۸- تولرانس در ایمنی
- ۹- اتوایمونیته: مکانیزم، تشخیص و درمان
- ۱۰- ایمونولوژی سرطان:
- ۱۱- فاکتورهای موجود در ایجاد ایمنی سرطان
- ۱۲- تشخیص هومورال و سلولی
- ۱۳- ایمونو استیمولا سیون
- ۱۴- درمان و ایمونولوژی
- ۱۵- ایمونو سوپرسورها: بیولوژیک، شیمیائی
- ۱۶- ایمونولوژی بیماریهای عفونی: باکتریائی، انگلی، ویروسی
- ۱۷- کمبودهای ایمنی

۱۶- اینتی شناسی عملی (۵/۰ واحد)

سرفصل دروس :

(کارهایی که باید توسط خود دانشجو انجام گیرد):

- ۱- پریسپتاسیون در لوله و در ژل
- ۲- آگلوتیناسیون میکروبی : رایت یا ویدال
- ۳- آگلوتیناسیون خونی : تعیین **RHO. ABO**
- ۴- آزمایش فلوکولاسیون : **V.D.R.L.**
- ۵- اندازه گیری **ASO**

(کارهایی که بصورت دمونستراسیون باید انجام بگیرد) :

- ۱- الکتروفورز و ایمونو الکتروفورز
- ۲- تست کومبس **Coombs test**
- ۳- کراس ماج **Cross match**
- ۴- تیتر اثر کمپلمان

۱۷- بافت‌شناسی انسانی

تعداد ونوع واحد: ۳ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

هدف: فراگرفتن ساختمان سلولی و میکروسکوپی بدن انسان

۱۷-۱- بافت‌شناسی انسانی نظری (۲ واحد)

۱۷-۲- بافت‌شناسی انسانی عملی (۱ واحد)

۱۷-۱- بافت‌شناسی انسانی نظری (۲ واحد)

سرفصل دروس:

۱- سلول و مقدمات بافت‌شناسی

۲- انواع بافت پوششی

۳- بافت همبند خاص (سلولها)

۴- بافت همبند خاص (رشته و ماده بنیادی)

۵- انواع بافت همبند (استخوان و انواع آن - عضله

و انواع آن - غضروف و انواع آن)

۶- خون و لنف

۷- اعصاب (مرکزی - محیطی و انتهای عصب)

۸- گردش خون

۹- دستگاه دفاعی و عقده لنفاوی

۱۰- طحال و تیموس

۱۱- بافت‌های لنفوئید

۱۲- پوست و ضمائم پوست

۱۳- غدد بزاقي

۱۴- دهان

۱۵- حلق

۱۶- زیان

۱۷- مری

۱۸- دندان

۱۹- معده و غدد آن

۲۰- روده‌ها و آپاندیس

۲۱- کبد

۲۲- کیسه صفراء و پانکرآس

۲۳- بینی

۲۴- سینوسها

۲۵- حنجره

۲۶- نای

۲۷- ریه و جنب

۲۸- کلیه

۲۹- مجرای ادراری

۳۰- بیضه

۳۱- مجرای منی بر

۳۲- پروستات

۳۳- تخمدان

۳۴- رحم

۳۵- لوله رحم

۳۶- مثانه

۳۷- غدد داخلی

۳۸- اعصاب مرکزی

۳۹- گوش

۱۷-۲- بافت‌شناسی انسانی عملی (۱ واحد)

نمایش لامهای مربوط به بافت‌های بدن

سرفصل دروس:

۱۸- بهداشت عمومی و آشنایی با نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی

تعداد نوع واحد: (۲ واحد نظری)

هدف: آشنایی دانشجو با اصول کلی بهداشت عمومی و جنبه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی آن در جامعه اصول پیشگیری از بیماریها.

آشنایی با تشکیلات بهداشتی و درمانی و آموزش پزشکی در کشور ایران و سازمانهای بین‌المللی بهداشتی

سرفصل دروس:

- ۱- مقدمه
- ۲- تعریف سلامتی به روایت W.H.O
- ۳- تعریف بهداشت عمومی
- ۴- اصطلاحات متدالو در بهداشت عمومی
- ۵- آشنایی با (P.H.C)
- ۶- اصول پزشکی پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر
- ۷- اکولوژی محیط زیست و مهندسی بهداشت
- ۸- آمار بهداشت
- ۹- بهداشت خانواده
- ۱۰- آموزش بهداشت
- ۱۱- آزمایشگاه بهداشت
- ۱۲- پرستاری بهداشت جامعه
- ۱۳- بهداشت روانی
- ۱۴- بهداشت حرفه‌ای
- ۱۵- آشنایی با (WHO) سازمان بهداشت جهانی
شعب و وظایف آن
- ۱۶- آشنایی با نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی
و سطوح مختلف ارائه خدمات در کشور
- ۱۷- تعریف وتاریخچه وزارت بهداشت درمان
و آموزش پزشکی

۱۹- بیوشیمی

تعداد نوع واحد: ۵ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

هدف: شناخت بیوشیمی و ساختمان بدن انسان از نظر بیوملکولی

۱- ۱۹- بیوشیمی نظری (۴ واحد)

۲- ۱۹- بیوشیمی عملی (۱ واحد)

۱- ۱۹- بیوشیمی نظری (۴ واحد)

سرفصل دروس:

متابولیسم لپیدها

۱۳- مکانیسم هضم و جذب (باختصار) و

متابولیسم پروتئینها، سرنوشت گروه آمینه اوره‌سازی و متابولیسم بعضی از اسیدهای آمینه

۱۴- متابولیسم اسیدهای نوکلئیک و نوکلئوتیدها

۱۵- بیوستتر اسیدهای نوکلئیک، پروتئین‌ها و اثر آنتی بیوتیکها

۱۶- ترکیبات شیمیائی خون

۱۷- آب و الکترولیتها

۱۸- تنظیم متابولیسم

۱۹- تغذیه

۱- مقدمه شناخت بیوشیمی و ساختمان بدن انسان

از نظر بیوملکولی

۲- ساختمان شیمیائی کربوهیدراتها

۳- ساختمان شیمیائی لپیدها

۴- ساختمان شیمیائی اسیدهای آمینه، پروتئینها،

شرح مختصری از خواص آب، pH و تامپون

۵- ساختمان شیمیائی نوکلئوزیدها و

نوکلئوتیدهای آزاد

۶- ویتامینها و کوآنزیمهایها

۷- آنزیمهایها

۸- هورمونها (ساختمان شیمیائی، طبقه بندی و

مکانیزم اثر)

۹- اکسیداسیون بیولوژیک، انرژی و زنجیر انتقال الکترون

۱۰- غشاء سلولی و انتقالات

۱۱- مکانیسم هضم و جذب (باختصار) و

متابولیسم کربوهیدراتها

۱۲- مکانیسم هضم و جذب (باختصار) و

۲-۱۹- بیوشیمی عملی (۱ واحد)

سرفصل دروس :

گروه بیوشیمی با توجه به امکانات خود در زمینه‌های زیر برنامه درس عملی را تنظیم مینماید.

۱- آشنائی با وسائل آزمایشگاهی

۲- آزمایش ادرار

۳- آزمایش بعضی از ترکیبات خون

۴- اندازه گیری پروتئینهای تام سرم و الکتروفورز پروتئین‌ها

۵- اندازه گیری بعضی از آنژیمهای سرم و در صوت امکان ایزوآنزیمهای

۶- اندازه گیری الکترولیتهای سرم و عناصر کمیاب

۲۰- جنین‌شناسی انسانی

تعداد و نوع واحد: (۱ واحد نظری)

هدف: فراگیری مراحل تکامل جنین در انسان

سرفصل دروس:

الف) جنین‌شناسی عمومی:

۱- تاریخچه و اهمیت جنین‌شناسی

۲- اعضاء تناسلی

۳- پیدایش سلولهای تناسلی یا گامتوژنر

۴- تغییرات دستگاه تناسلی زن (سیکلهای

تناسلی) هورمونهای مربوط به تولید مثل

۵- اولین هفته تکامل (گشتنگیری تا جایگزینی

تخم) ناهنجاریها

۶- دومین و سومین هفته تکامل (جنین دو لایه‌ای

و سه لایه‌ای)

۷- تکامل تروفوبلاستها

۸- هفته‌های چهارم تا هشتم تکامل (دوره

امبریونیک)

۹- لایه‌های زاینده و مشتقات آنها

۱۰- لایه‌های سوماتیک و ویسراخ مزودرم

۱۱- دستگاه قلبی عروقی

۱۲- قوهای برانشی یا قوهای حلقی

۱۳- بافت‌هایی که از مزودرم بوجود می‌آیند

۱۴- لایه زاینده آندودرمال

۱۵- لایه زاینده اکتودرمال

۱۶- شکل خارجی جنین در طی ماه دوم تکامل

۱۷- پیدایش دستها و پاها

۱۸- تکامل از اول ماه سوم تا آخر ماه دهم (دوره

(فیتال)

۲۱- روانشناسی عمومی

تعداد و نوع واحد: (۲ واحد نظری)

هدف: آشنایی دانشجویان با نحوه تکامل شخصیت و رشد کودکان و نوجوانان و مشخص کردن عواملی که باعث بیماری می‌گردند و بحث در مورد بیماری روان تنی و مسائل مختلف در این قسمت.

سrfصل دروس:

- ۱- مقدمات و تعاریف روانشناسی از دیدگاههای مختلف
- ۲- مفهوم نفس و عقل از دیدگاه قرآن
- ۳- رشد از دیدگاههای مختلف و تفاوت‌های فردی
- ۴- ادراک و حافظه
- ۵- هوش (تعاریف و آزمونهای هوشی و نظریات مختلف در این زمینه)
- ۶- یادگیری (انواع، اهداف و نظریات)
- ۷- شخصیت (رویکرد عصب شناسی، پدیده شناسی - روان تحلیلی - شناختی - وجودگرائی)
- ۸- اختلالات شخصیت و طبقه‌بندی بیماریهای روانی - رفتارهای به هنجار و ناهنجار
- ۹- رابطه پزشک و بیمار از دیدگاههای مختلف

۲۲- ژنتیک انسانی

تعداد و نوع واحد: (۲ واحد نظری)

هدف: مطالعه پدیده توارث در انسان در سطح خانواده و جمعیت می باشد.

سرفصل دروس:

- اصول توارث - بیماریهای کروموزومی -
بیماریهای ژنی .
- انواع توارث بیماریها- ازدواجهای خانوادگی -
بیماریهای وابسته به جنس
- بیماریهای پلی ژن - بیماریهای جنینی -
ناسازگاریهای گروههای خونی
- ایمونوژنتیک - بیماریهای هموگلوبین های غیر
طبیعی
- کشت کروموزومی - مشاوره ژنتیکی -
بیماریهای مادرزادی

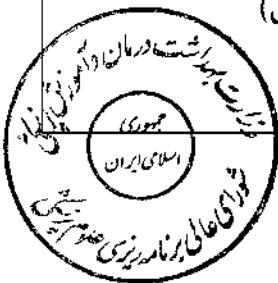

۲۳- فیزیک پزشکی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری - عملی (۱۰ نظری و ۵۰ واحد عملی)

هدف: شناخت فیزیک پزشکی و ارتباط و کاربرد آن در پزشکی و دندانپزشکی

سرفصل دروس:

۱- فیزیک بینائی:

ماهیت و خواص نور مرئی، اشعه زیر قرمز، اشعه ماوراء بخش و کاربرد پزشکی و دندانپزشکی آنها
مطالعه فیزیکی چشم، تشخیص و تصحیح ناهنجاریهای کروی، آستیگماتیسم و طرق تصحیح آن، مشخصات شبکیه، میدان بینائی، تیز بینی، دیدن رنگ، دیدن با دو چشم، درک بر جستگی اجسام

برنامه عملی (متناسب با امکانات موجود)

۲- امواج وراء صوتی و کاربرد پزشکی آن:

تولید و خواص امواج وراء صوتی

خواص شیمیائی و بیولوژیکی امواج وراء صوتی کاربرد امواج وراء صوتی در پزشکی و دندانپزشکی

برنامه عملی (متناسب با امکانات موجود)

۳- کاربرد جریانهای پرفکانس در پزشکی و دندانپزشکی:

- تولید و خواص جریانهای پرفکانس

- خواص فیزیولوژیکی و موارد استعمال جریانهای پرفکانس در پزشکی و دندانپزشکی

- جراحی الکتریکی

- حرارت درمانی

- اثرات سوء و جریان الکتریسته بر بدن و راههای

- مختلف آن**
- برنامه عملی (متناسب با امکانات موجود)
- ۴- پزشکی هسته‌ای:**
- ساختمان اتم و انرژی هسته‌ای
رادیواکتیو و خواص آن (پرتوهای یونسان)
رادیواکتیویته طبیعی
نوترونها، رادیواکتیویته مصنوعی
تشخیص و سنجش مواد رادیواکتیویته
مولکولهای نشاندار و موارد استعمال پزشکی و دندانپزشکی آن
- موارد استعمال رادیواکتیویتها در تشخیص و درمان
- برنامه عملی (متناسب با امکانات موجود)
- ۵- مبانی فیزیکی رادیولوژی و رادیوتراپی:**
- ماهیت و خواص اشعه ایکس
مولدهای اشعه ایکس
جذب و اندازه گیری اشعه ایکس
اصول فیزیکی پرتو تشخیصی و پرتو درمانی
رادیوبیولوژی
- حافظت در برابر پرتوهای یون ساز
- ۶- لیزر در دندانپزشکی**
- تولید - خواص نور لیزر - انواع لیزرهای کاربردهای کلینیکی در دندانپزشکی

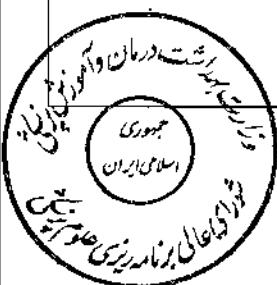
۲۴-فیزیولوژی

تعداد ونوع واحد: ۶ واحد (۵ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

هدف: فراگرفتن عمل سلول، اندام، دستگاههای بدن و ارتباط آنها با یکدیگر

۱-۲۴-فیزیولوژی نظری (۵ واحد)

۲-۲۴-فیزیولوژی عملی (۱ واحد)

۲۴-۱-فیزیولوژی نظری (۵ واحد)

سرفصل دروس:

۱- فیزیولوژی سلول و محیط آن:

هموستازیس و بخش‌های مایعی بدن - ساختمان و فیزیولوژی غشاء سلول - مکانیسمهای انتقال (انتقال فعال، غیر فعال و تسهیل شده) - پتانسیل غشاء - فیزیولوژی غشاء بافت‌های تحریک پذیر (عصب، عضله) - پتانسیل عمل و انتشار آن - پتانسیل عمل در تار عصبی - مقایسه پتانسیلهای عمل در عضله قلب، عصب و عضلات مخطط و صاف - انقباض عضله صاف پتانسیل عمل مرکب - هدایت در سیناپس (عصب با عصب، عصب با عضله مخطط، عصب با عضله صاف) -

فیزیولوژی ارگانلهای سلول

۲- فیزیولوژی خون:

فیزیولوژی بافت‌های خونساز و مراحل خونسازی - فیزیولوژی گلوبولهای قرمز - بحث کامل درباره هموگلوبین و نقش آن در حمل گازها - فیزیولوژی گلوبولهای سفید - فیزیولوژی پلاکتها و مکانیزم

انعقاد خون - فیزیولوژی پلاسما و لطف

۳- فیزیولوژی عضله قلب:

آناتومو فیزیولوژی قلب - ویژگیهای عضله قلب (الکتریکی، هدایتی، تأمین و مصرف اکسیژن) مکانیک قلب (سیستول و دیاسیستول، سیکل قلب) بروند قلب - اعصاب خارجی قلب - اثر یونها و هورمونها بر روی قلب - خودکاری قلب و بافت ویژه انتقال تحریکات در قلب - الکتروکاردیوگرافی - اطلاعات کلی درباره وکتورکاردیوگرام - جریان صدمه - اختلالات ریتم قلب مراکز نابجا - ضربات زودرس

۴- فیزیولوژی گردش خون:

قوانين فیزیکی گردش خون عمومی (مقاومت عروقی، ویسکوزیته، جریان خون در عروق، فشار خون، فشار بحرانی انسداد) - عوامل ایجاد کننده جریان خون (پمپ قلب، مقاومت عروقی، حجم خون) - گردش خون شریانی (فشار شریانی، نبض

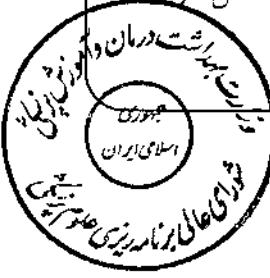
تهویه حبابچه‌ای - قوانین گازها در رابطه با انتقال آنها از غشاء واحد تنفسی - ترکیب و فشار گازهای داخل حبابچه‌ای - ترکیب گازهای خون و ریدی مجاور حبابچه‌ها - تبادلات گازی بین حبابچه‌ها و خون - نسبت تهویه به جریان خون - انتقال گازهای تنفسی در خون (یادآوری اهمیت هموگلوبین در انتقال گازهای تنفسی) - تبادلات گازی در بافتها - مرکز تنفس و قسمتهای مختلف تشکیل دهنده آن - کنترل عصبی تنفس - کنترل هومورال تنفس - تنفس در شرایط غیرعادی (ارتفاعات، فعالیت عضلانی، تنفس جنین) - اعمال غیر تنفسی ریه‌ها

۶- فیزیولوژی کلیه - تنظیم مایعات بدن:
آناتوموفیزیولوژی کلیه - گردش خون کلیوی - ساختمان تفرون - فیلتراسیون گلومرولی و اندازه گیری آن - مکانیسمهای توبولی برای جذب و دفع مواد مختلف - کلیرانس پلاسمای مکانیسمهای کلیوی برای رقیق و غلیظ کردن ادرار - مکانیسم خود تنظیمی گردش خون کلیوی - مقایسه ترکیبات ادرار و خون - کنترل حجم مایع خارجی سلولی و غلظت الکترولیتها در آن - مکانیسم ادرار کردن

۷- فیزیولوژی تنظیم pH خون شریانی:
تعريف pH - فرمول هندرسن هسلباخ - انواع اسیدوز و آلکالوز و مکانیسمهای جبرانی - اثر بافرهای خون - بافرهای مایع خارجی سلولی - بافرهای داخل سلولی - نقش دستگاه تنفس در تنظیم pH - نقش کلیه در تنظیم pH

شریانی و عوامل مؤثر در آن، فیزیولوژی آرتربولها، فشار متوسط شریانی، روشهای اندازه گیری فشار خون شریانی) - گردش خون مویرگی (تبادلات مویرگی، فشارهای اسمنتیک و هیدرواستاتیک در مویرگها، قانون استارلینگ) گردش خون و ریدی (اعمال انتقالی و ذخیره‌ای و ریدهای پمپ و ریدی، نبض و ریدی مرکزی، اندازه گیری فشار و ریدی) تنظیم پروونده قلبی و روشهای اندازه گیری آن (قوانین هترومتریک و هومئومتریک) - تنظیم عصبی فشار خون (رفلکسهای گردش خون شامل رفلکسهای گیرنده فشاری شیمیائی) - تنظیم هومورال گردش خون (نقش کلیه، نقش هورمونها و یونهای موجود در خون) - تنظیم گردش خون در بافت‌های اختصاصی (قلب، مغز، احشاء پوست، عضلات) - گردش خون ریوی - جریان لنف - تأثیر فعالیتهای عضلانی بر سیستم قلب و گردش خون بطور کلی - شوک گردش خونی

۵- فیزیولوژی تنفس:
آناتوموفیزیولوژی دستگاه تنفس - مکانیک تنفس (عضلات تنفسی، فشار داخل حبا بچه‌ای، فشار فضای جنبی) - قابلیت ارتجاع ریه و قفسه سینه - قابلیت پذیرش ریوی - نقش سورفاکtant - کار تنفسی (کار ارتجاعی، کار غیر ارتجاعی شامل کار ویسکوزیتهای و کار مجاری هوایی) - حجم و ظرفیتهای ریوی - حجم دقیقه‌ای - بازدم سریع در ثانیه - حداکثر شدت جریان میان بازدمی - حداکثر ظرفیت تنفسی منحنی جریان - فضای مرده و

درباره: یادگیری و حافظه و رفلکس‌های شرطی، مایع مغزی نخاعی - فیزیولوژی چشائی و بویایی - اعمال حرکتی تشکیلات شبکه‌ای - هسته‌های قاعده‌ای - صرع - فیزیولوژی درد و تئوریهای درد ۱۰ - فیزیولوژی غدد درون ریز و دستگاه تناسلی: مقدمه هورمون شناسی و مکانیسم عمل آنها - فیزیولوژی غدد آدنوهیپوفیز و نوروهیپوفیز - رابطه هیپوفیز با هیپوتالاموس - فیزیولوژی غدد تیروئید - فیزیولوژی غدد پاراتیروئید و متابولیسم کلسیم - لوزالمعده - اندوکرین و تنظیم میزان قند خون - فیزیولوژی غدد فوق کلیوی (بخش قشری و بخش مرکزی) - اطلاعات کلی درباره: فیزیولوژی تیموس و اپی فیز، فیزیولوژی یائسکی، فیزیولوژی بلوغ در پسرها و فیزیولوژی پرستاگلاندینها، فیزیولوژی سیکل ماہانه تذکر: فیزیولوژی سلول و محیط آن - تنفس - کلیه و تنظیم مایعات بدن - دستگاه گوارش و متابولیسم گردش خون عیناً مانند فیزیولوژی پزشکی تدریس می‌گردد ولی با حجم کمتر

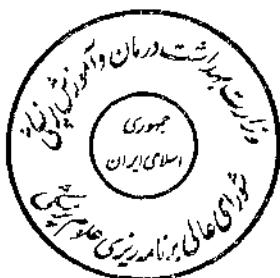
۸- فیزیولوژی دستگاه گوارش و متابولیسم:

کلیات اعمال حرکتی دستگاه گوارش - جویدن و بلع - اعمال حرکتی معده - اعمال حرکتی روده باریک - حرکات روده بزرگ و ناحیه رکتوآنال و رفلکس اجابت مراج - ترشح بزاق و گوارش شیمیائی در دهان - ترشح معده و تنظیم ترشح معده - گوارش معده - ترشح اگزوکرین پانکراس و عمل گوارشی آن - ترشح صفراء و عمل گوارشی آن - ترشح و گوارش روده‌ای - جذب در دستگاه گوارش - اعمال متابولیک کبد - تعادل رژیم غذائی - اثرات فیزیولوژیک ویتامینها - جویدن و مکانیسم عصبی عضلانی آن

۹- فیزیولوژی دستگاه عصبی:

فیزیولوژی حس‌های پیکری - فیزیولوژی نخاع شوکی - فیزیولوژی تنه مغزی - فیزیولوژی مغزیمانی - فیزیولوژی مخچه - فیزیولوژی تالاموس - فیزیولوژی هیپوتالاموس - فیزیولوژی قشر مغز - سیستم عصبی خود مختار - تنظیم درجه حرارت بدن - حس شنوایی و اختلالات آن - حس بینائی و فیزیولوژی چشم - اطلاعات کلی

۲۴-۲- فیزیولوژی عملی (۱ واحد)

سرفصل دروس عملی:

برنامه عملی متناسب با سرفصل دروس فوق می‌باشد.

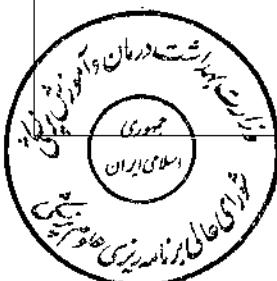
۲۵-میکروب شناسی

تعداد ونوع واحد: ۴ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

هدف: آشنایی با ساختمان میکروارگانیسمها و ارتباط آنها با بیماریهای شایع دهان و دندان

۱-۲۵-میکروب شناسی نظری (۳ واحد)

۲-۲۵-میکروب شناسی عملی (۱ واحد)

۱-۲۵-میکروب شناسی نظری (۳ واحد)

سرفصل دروس:

- ۲۱-نايسرياسيه ها
- ۲۲-ويونلاسيه ها: گونوکوك منتگوکوك و ويونلا
- ۲۳-باسيلاسيه ها: باسيلوها، کلوستریديوها
- ۲۴-لاكتوباسيلها
- ۲۵-اكتي نوميستالها: کورينه فرمها، ميكوباكتريومها، اكتينوميستها و نوكارديا
- ۲۶-آشرواكترياسيه ها: سالمونلاها، شигلاها، اشريشياها، كلبيسيلا، سيتروباكتر، ادواردىسيلا، اروينيا
- ۲۷-پسودوموتاها
- ۲۸-بروسلاه، يرسنياه، هموفيليوها، برده تلاها، آلكالى رنس، آكروموباكتر.
- ۲۹-باكتروئيدياسه ها: باكتروئيدها (پروفيروموناسها)، فوزوباكتريومها، لپتوتريريكا
- ۳۰-ويريوناسيه ها
- ۳۱-اسپيريلاسيه ها
- ۳۲-اسپيركتاسيه ها: اسپيروكت ها، بورلياه، لپتوسپيراهما
- ۳۳-كلوميداسيه ها
- ۳۴-ريكترياهما
- ۳۵-كلاميداسيه ها

- ۱-تعريف و طبقه بندی باکتریها
- ۲-اختلاف اوکاریوتها و پروکاریوتها
- ۳-تعريف و تقسیم باکتری شناسی
- ۴-تاریخچه باکتری شناسی
- ۵-شكل و اندازه و ساختمان تشريحی باکتریها
- ۶-ترکیب شیمیائی و تولید مثل باکتریها
- ۷-طرز مطالعه باکتریها
- ۸-دوره های حیاتی باکتریها
- ۹-تغیرات باکتریها: فنوتیپک، ژنتیپک و غيره
- ۱۰-متابولیسم باکتریها
- ۱۱-اثر عوامل فیزیکی روی باکتریها
- ۱۲-اثر عوامل شیمیائی روی باکتریها
- ۱۳-اثر مواد ضد میکروبی روی باکتریها
- ۱۴-اکولوژی باکتریها
- ۱۵-فلور طبیعی دهان
- ۱۶-اپیدمیولوژی باکتریها (در مورد باکتری ها و ویروسهای شایع ذکر می شود)
- ۱۷-بیماریزائی باکتریها
- ۱۸-دفاع بدن در مقابل باکتریها
- ۱۹-میکروکواسیه ها: استافیلولوکوك
- ۲۰-استرپتوكواسیه آ: استرپتوكوك، پنوموکوك

۲۵-۲- میکروب‌شناسی عملی (واحد)

سرفصل دروس :

۱- آشناei با میکروسکوپ و وسائل آزمایشگاه
میکروب‌شناسی

۲- استریلیزاسیون

۳- مشاهده و شناخت

۴- محیطهای کشت میکروبی

۵- نمونه برداری (روش اسمیر و ...) از فلور طبیعی
دهان و نواحی مختلف دهان

۶- طرز کشت و جدا کردن باکتریها

۷- طرز تهیه، گسترش و رنگ آمیزی باکتریها و
دیدن محرك آنها

۸- آزمایش ریزبینی و کشت انواع استافیلوکوکها و
تشخیص و تشخیص استافیلوکوک بیماریزا از
غیربیماریزا

۹- آزمایش ریزبینی و کشت استریپتوکوک و
پنوموکوک، مطالعه انواع همولیز و سایر
آزمایشهای مربوط به آنها، آزمایش ریزبینی
لاکتوباسیل

۱۰- آزمایش ریزبینی و کشت باسیل دیفتری و
دیفتروئیدها، رنگ آمیزی گرم، آلبرت، فایسر

۱۱- مطالعه و کشت باکتریهای بیهوای

۱۲- میکوباکتریاسه : مطالعه باسیل کخ و جذام،
رنگ آمیزی زیل نلسن، تلقیح به حیوان حساس

۱۳- اسپر و کتابسه‌ها : مطالعه و بررسی، ترپونم

۱۴- آنتی بیوگرام (تأثیر آنتی بیوتیکها بر روی
باکتریها و تعیین حساسیت و مقاومت باکتریها در
مقابله آنتی بیوتیکها

۱۵- روش‌های مختلف شمارش باکتریها

۲۶- ویروس‌شناسی

تعداد نوع واحد: ۱ واحد نظری - عملی

هدف: آشنایی با ساختمان ویروس‌ها و ارتباط آنها با بیماری‌های دهان

سرفصل دروس:

۱- تعریف و تاریخچه ویروسها

۲- ساختمان ویروسها

۳- خواص ویروسها

۴- تکثیر ویروسها

۵- روابط بین ویروسها و سلول میزبان

۶- روشاهای تشخیصی بیماری‌های ویروسی

۷- باکتریوفاژها

۸- مکانیسم اثر داروهای ضد ویروسی

۹- طبقه‌بندی ویروسها

HIV-۱۰

۱۱- ویروس‌های هپاتیت

۱۲- ویروس‌های گروه تبخال

۱۳- پیکونا ویروسها

۱۴- باکس ویروسها

۱۵- آدنوویروسها

۱۶- اریو ویروسها

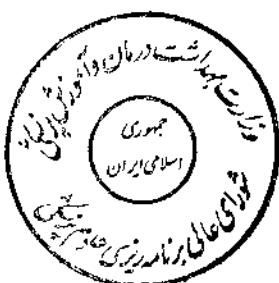
۱۷- میکوویروسها

۱۸- هاری

۱۹- ویروس‌های مولد سرطان

۲۰- سیتومنگالوویروسها

۲۱- کارهای عملی مربوط به ویروسها

۲۷- آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت

تعداد ونوع واحد: ۶ واحد (۴ واحد نظری و ۲ واحد عملی)

هدف: شناساندن تغییرات مرضی نسوج حفره دهان و ساختمانهای مجاور آن (بطور مستقل و موضعی و یا در ارتباط با بیماریهای سیستمیک) و نیز تطابق این تغییرات و کاربرد آنها در کلینیک، پیش‌آگهی و درمان ضایعات

۲۷-۱ - آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت انظری (۲ واحد)

۲۷-۲ - آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت ۲ نظری (۲ واحد)

۲۷-۳ - آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت ۱ عملی (۱ واحد)

۲۷-۴ - آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت ۲ عملی (۱ واحد)

۲۷-۱ - آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت انظری (۲ واحد)

سرفصل دروس:

آنومالیهای رشدی تکاملی:

۱ - ناهنجاریهای لب و کام

۲ - ناهنجاریهای مخاط دهان

۳ - ناهنجاریهای فک

۴ - ناهنجاریهای زبان

ایمیونوپاتولوژی

تغییرات پاتولوژیک پری اپیکال:

۱ - پری اپیکال گرانولوما

۲ - پری اپیکال آبسه

۳ - کیست پری اپیکال

۴ - استئیت کندانسه

۵ - استئومیلیت (حداد، مزمن و استئومیلیت گاره)

تغییرات پاتولوژیک اپیتلیوم مخاط دهان:

۱ - هیپرکراتوز، پاراکراتوز، ارتوکراتوز،

اسپوثریوزیز، دیسپلازیا

۲ - لکوادما

Linea Alba - ۳

۴ - لکوپلاکیا شامل کراتوزیس خوش خیم،

کراتوزیس همراه با دیسپلازی و اریتروپلاکیا

۵ - استوماتیت نیکوتنیک

ضایعات پوستی - مخاطی:

۱ - دیسپلازی ارشی اکتودرم

۲ - لیکن پلان

قارچی :

- ۱- کاندیدا آلبیکانس
- ۲- هیستوپلاسموزیس
- ۳- بلاستومایکوزیس

۳- پسوریازیس

۴- اریتم مولتی فرم و سندرم استیون جانسون و بهجت

۵- پمفیگوس و پمفیگوئید خوش خیم مخاطی

۶- اپیدرمولیزبولوز

۷- لوپوس اریتماتوز

۸- اسکلرودرما

تومورها و کیستهای ادنتوژنیک :

تومورها :

- ۱- آملوبلاستوما
- ۲- آدنوماتوییدادنتوژنیک تومور
- ۳- ادنتوما
- ۴- تومور پیندبورگ
- ۵- میکسوم ادنتوژنیک
- ۶- آملوبلاستیک فیبروما- آملوبلاستیک ادنتماما
- ۷- سماتوما(أنواع سماتوما)

عفونتهای میکروبی، ویروسی و قارچی :

ویروسی

۱- ژنتیکواستوماتیت هرپتیک حاد یا اولیه

۲- هرپس ثانویه

Aphthous minor -۳

Aphthous major -۴

۵- هرپس زوستر

۶- هرپاٹرین

۷- سرخک

۸- آبله مرغان

۹- بیماری پنجه گربه

باکتریال :

۱- محملک

۲- سل

۳- سیفیلیس

۴- سوزاک

Midline lethal granuloma -۵

۶- اکتینومیکوزیس

Basal Cell- nevus, bifid rib

۲۷-۲ آسیب شناسی دهان و فک و صورت ۲ نظری (۲ واحد)

سرفصل دروس:

سیتوولوژی دهان

بیوپسی و تکنیک‌های آن

تومورهای نیک خیم و بد خیم اپی تلیالی:

خوش خیم:

۱- پاپیلوما و کراتوتوما

۲- خالهای پیگمانته (اینترادرمال - جانکشنال

و کامپاوند)

بد خیم‌ها:

۱- کارسینوم این سایتو

۲- اسکواموس سل کارسینوما

۳- ورود کارسینوما

۴- کارسینوم بازوسلولر

تومورهای نیک خیم و بد خیم مزانشیمی:

خوش خیم:

۱- فیروم

۲- م

۳- گرانولارسل میلوما (میوبلاستوما)

۴- شوانوما

۵- نوروفیرومما

۶- تراماتیک نوروما

۷- همانژیوما

۸- ملانومای ارثی

۹- سدرم Sturges Weber

۱۰- لنفانژیوم

بد خیم:

۱- فیروسارکوم

۲- لیپوسارکوم

۳- استئوسارکوم - کندروسارکوم

۴- لیومیوسارکوم - رابدو میوسارکوم

ضایعات غدد بزاقی:

۱- بافت شناسی عدد بزاقی

۲- نقص در ترشح بزاقی

۳- سیالولیتیازیس

۴- عفونتهاي بزاقی میکروبی و ویروسی

۵- کیستهای غدد بزاقی مانند موکوسل و رانولا و ...

۶- سدرمهای غدد بزاقی (میکولیکز و شوگرن)

تومورهای غدد بزاقی:

خوش خیم:

۱- پلئومورفیک آدنوما

۲- توموروازتین

۲۷-۳- آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت ا عملی (واحد عملی)

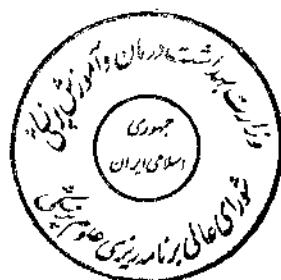
میزان حداقل آموزش (Requirement)

آموزش ۲۰ عدد اسلاید میکروسکوپی از ضایعات فک و دهان در آزمایشگاه و تشخیص افتراقی ضایعات با استفاده از روش Problem Based Case Presentation

۲۷-۴- آسیب‌شناسی دهان و فک و صورت ۲ عملی (واحد عملی)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

آموزش ۲۰ عدد اسلاید میکروسکوپی از ضایعات فک و دهان در آزمایشگاه و تشخیص افتراقی ضایعات با استفاده از روش Problem Based Case Presentation

۲۸- آشنایی با وسایل و تجهیزات دندانپزشکی و نگهداری آنها

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف: آشنایی با وسایل و لوازم دندانپزشکی و طرز کاربرد و نگهداری از آن در دندانپزشکی

سرفصل دروس:

۱- کلیات

آشنایی با یونیتهای برقی و پنوماتیکی و یونیتهایی که بورد میکرو موتور دارد و یونیتهای ایرانی و قطعات آنها

۲- آشنایی با ساکشنها آبی، پرتاپل، هوائی و مرکزی و قطعات آنها

۳- آشنایی با پدالهای برقی و پنوماتیکی و قطعات آنها

۴- محاسبه برق مصرفی هر یونیت و صندلی و علائم انحصاری یونیتها و جدول محاسبات بار فوت پونت و جدول محاسبات فارانهایت و سانتیگراد جهت دستگاههای حرارتی و آشنایی با چراغ یونیت و مقدار نور آن به لوکس و آشنایی با عیوب دستگاهها

۲- صندلیها

۱- آشنایی با صندلیهای برقی و صندلیهای هیدرولیکی و صندلیهای پنوماتیکی و آشنایی با قطعات آنها

۲- آشنایی با کمپرسورهای مرکزی و درایرها

۲۹-اخلاق پزشکی

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف: هدف این درس آشنائی دانشجویان با اصول اخلاق پزشکی از دیدگاه اسلام می‌باشد تا پس از پایان این دوره علاوه بر اطلاع از اصول اخلاق پزشکی تغییراتی در رفتار و عادت حرفه‌ای ایشان به عمل آید.

سرفصل دروس:

- اشتباهات ۲۹- مقایسه اجر معنوی و اجرت مادی
- ۳۰- ارزش خدمت به محرومان ۳۱- اخلاص و پرهیز از ریا و تظاهر ۳۲- یاد خدا، عنوان مهمنترین عامل شفابخش

- ۱- مقام و منزلت انسان ۲- اهمیت طبابت ۳- انگیزه‌های طبابت ۴- رابطه دانشهای پزشکی و ارزش‌های اخلاقی ۵- تقدم بهداشت و پیشگیری بردارو و درمان ۶- روانشناسی بیمار ۷- خوشروئی و خوشخوئی ۸- اخلاق جنسی: تقوی بعنوان مصونیت و رابطه گناه و نگاه ۹- امانت ۱۰- صداقت ۱۱- پزشک و پیشرفت علم (تداوم مطالعه، یادداشت برداری، اشتراک مطبوعات و مجلات علمی) ۱۲- شغل پزشکی بعنوان عبادت و نه تجارت ۱۳- پرهیز از حسادت ۱۴- پرهیز از ریاست طلبی ۱۵- اهمیت ورزش ۱۶- ویژگیهای پزشکان تاریخ اسلامی ۱۷- سلامتی بعنوان بهترین هدیه ۱۸- طبیب بعنوان حبیب ۱۹- امیدوار نمودن بیمار به بهبود ۲۰- استکار و نوآوری در معالجات ۲۱- زهد و سخاوت ۲۲- رازداری ۲۳- رابطه پزشک و استادی خویش ۲۴- پزشک و سایر پزشکان ۲۵- پزشک و پرستار ۲۶- آشنائی با علم تقدیمه ۲۷- پرهیز از شهرت طلبی ۲۸- پذیرش

۳۰- آناتومی دندان

تعداد نوع واحد: ۴ واحد (۱ واحد نظری و ۳ واحد عملی)

هدف: آشنائی با شکل آناتومی دندانها

۱- آناتومی دندان نظری (۱ واحد)

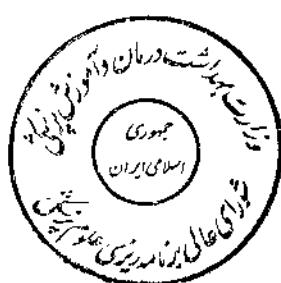
۲- آناتومی دندان عملی (۳ واحد)

۱- آناتومی دندان نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- اطلاعات کلی درباره آناتومی دندان
- ۲- نامگذاری و فرمولهای دندانهای شیری و دائمی
- ۳- چگونگی رشد و نمو و رویش دندانهای شیری و دائمی
- ۴- آناتومی هریک از دندانهای شیری
- ۵- آناتومی هریک از دندانهای دائمی
- ۶- تشریح حفره پالپ هریک از دندانهای دائمی

۲- آناتومی دندان عملی (۳ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

محل آموزش: لابراتوار

سرفصل دروس:

- تراش آناتومیک سطوح مختلف دندانی شامل
- دندانهای قدامی فک بالا و پائین - دندانهای پره مولر اول دوریشه و پره مولر دوم بالا
- دندانهای پره مولر پائین یک عدد - دندان مولر فک پائین و بالا از هر کدام یک عدد

۳۱- بیماریهای داخلی

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد نظری

هدف: آموزش و شناساندن بیماریهای داخلی و رابطه آنها با دندانپزشکی با توجه به درمانهای مشترک

۱- ۳۱- بیماریهای داخلی ۱ (۱ واحد)

۲- ۳۱- بیماریهای داخلی ۲ (۲ واحد)

۳۱-۱- بیماریهای داخلی ۱ (۱ واحد نظری)

ویتامین‌ها - سوء تغذیه و فقر غذائی - اختلال آب

سرفصل دروس:

والکترولیت - هیپو و هیپرگلیسمی - دیابت.

۱- شرح حال و معاینه کامل بیمار

۲- کنترل علائم حیاتی

۳- بیماریهای عفونی (میکروبی، ویروسی،

قارچی) اوریون - دیفتری - تب رماتیسمی و

عوارض آن - عفونتهای استافیلوککی -

استرپتوککی - گرم منفی‌ها - لنفاژیت -

لنفادنیت - هپاتیت‌های ویرال - کزار - اکتینو

میکوزیس - سل و ....

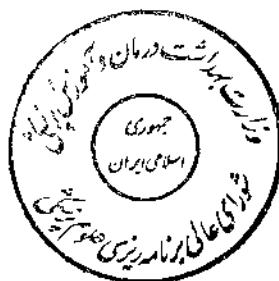
۴- بیماریهای آمیزشی

۵- بیماریهای خون و لف: کم خونیها -

هموگلوبینوپاتیها - بیماریهای مغز استخوان -

بحث انعقاد خون - لوسمی.

۶- بیماریهای تغذیه‌ای و متابولیک - کمبود

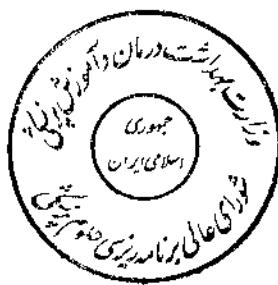

۳۱-۲- بیماریهای داخلی ۲ (و احدهای نظری)

سرفصل دروس:

- ۱- غدد داخلی
- ۲- بیماریهای عضلانی استخوانی - آرتربیت‌ها -
روماتوئید آرتربیت‌ها - بیماریهای استخوانی
عضلانی با تأکید با حرفه دندانپزشکی
- ۳- بیماریهای کبدی : یرقان - هپاتیت - سیروزها
- ۴- بیماریهای کلیوی مرتبط با درمانهای
دندانپزشکی
- ۵- بیماریهای قلبی مرتبط با درمانهای
دندانپزشکی
- ۶- مراقبتهای لازم در درمانهای دندانپزشکی جهت
بانوان باردار
- ۷- عوارض دهانی درمانهای عمومی
- ۸- بیماریهای عصبی - درد - سردردها - سرگیجه
- خونریزی‌های داخل جمجمه - بیمار از هوش
رفته (اغماء)
- ۹- آرژی - بیماریهای اتوایمون - شوک
انافیلاکتیک
- ۱۰- مسمومیت حاد و درمان آن
- ۱۱- بیماریهای تنفس : علائم و نشانه‌ها - معاینه و

۳۲- بیماریهای روانی

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف: آموزش وشناسی بیماریها و اختلالات روانی در ارتباط با بیماریهای دندانپزشکی و روشهای درمانی آنها

سرفصل دروس:

۱- طبقه بندی بیماریهای روانی

۲- اختلالهای خلقوی

۳- اختلالهای پسیکوتیک (روانپریشی‌ها)

۴- اختلالهای اضطرابی (اضطراب عمومی،
وسواس، فوبیا، اختلالهای تبدیلی و تجزیه‌ای و
(PTSD

۵- ارتباط بین اختلالهای روانپزشکی و بیماریهای
دندانپزشکی

۶- اختلالهای شخصیتی

۷- اختلالهای روانی - جسمی

۸- اختلالهای خواب

۹- سوء مصرف مواد (اعتیاد)

۱۰- مروری بر درمانهای داروئی در روانپزشکی

۱۱- اشاره‌ای بر انواع روان درمانی‌ها

۳۳- بیولوژی دهان

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف: فراغیری و روابط و کاربرد قسمتهایی از علوم پایه و دروس اختصاصی در ارتباط بیولوژیک با حفره دهان و فک و صورت

سرفصل دروس:

۱۴- شناخت اثر سوء داروها بر مخاط دهان و دندانها	۱- درد و کنترل آن در حفره دهان و فک و صورت
	۲- جویدن
۱۵- بیولوژی پریودونشیم در سلامت و بیماری	۳- بلع
۱۶- تشکیل و ترکیب پلاک دندانی	۴- بیولوژی حساهای حرارت، لمس، ذائقه در حفره دهان
۱۷- متابولیسم پلاک	
۱۸- پیشگیری و کنترل پلاک	۵- میکروسیرکولیشن و مایعات بین بافتی
۱۹- میکروارگانیزم‌های حفره دهان	۶- بیولوژی استخوان
۲۰- بررسی بیماری‌زائی میکروارگانیسم‌ها بر روی دندانها پریودونشیم و مخاط دهان	۷- بافت پوشش دهان و بافت هم بندی
۲۱- ایمنولوژی در حفره دهان	۸- بیولوژی مواد معدنی دندان و استخوان
۲۲- تغذیه و تأثیر آن بر بافت‌های حفره دهان و دندانها	۹- متابولیسم فسفر و کلسیم با توجه به حفره دهان، دندانها و فکین
دندانها	۱۰- Mineralization مینا، عاج و سمنتوم
	۱۱- بیولوژی غدد برازی، براز و ترکیبات آن
	۱۲- آنزیمهای براز و نقش آنها
	۱۳- اثر داروها بر ترشح براز

۳۴- تغذیه و نقش آن در بهداشت دهان و دندانپزشکی پیشگیری

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف: آشنایی دانشجویان بالغه مواد غذایی و تأثیر آنها در بهداشت عمومی و دندانپزشکی پیشگیری

سرفصل دروس:

- ۱- تعریف تغذیه براساس WHO
    - انواع غذاهای مواد غذائی - وعده‌های غذائی -
    - رژیم غذائی - جداول غذائی - نگهداری و ذخیره غذا، تهیه، پخت و بهداشت مواد غذائی
  - ۲- غذا Food - ماده مغذی وغیرمغذی - ترکیبات شیمیائی غذاهای سوء تغذیه - چاقی - گرسنگی - تعادل مسائل تغذیه‌ای ایران و جهان - پایش رشد کودکان - خدمات تغذیه در PHC : تغذیه در گروه‌های آسیب‌پذیر (مادران حامله - شیرده - کودکان و سالمندان) - نقش تغذیه در بهداشت عمومی
  - ۳- کربوهیدرات‌ها - منوساکاریدها - دیساکاریدها - الیگوساکاریدها - پلیساکاریدها - مشتقات منوساکاریدها (سوربیتول - مانیتول ...)
  - ۴- پروتئین‌ها - اسیدآمینه‌های ضروری - منابع غذائی پروتئین‌ها - وظایف پروتئین‌ها در بدن - نقش پروتئین‌ها در تولید انرژی - کیفیت پروتئین‌ها
- ۵- چربی‌ها - انواع اسیدهای چرب : نقش چربی‌ها در تولید انرژی - منابع چربی‌ها - نقش چربی‌ها در بدن
- ۶- ویتامین‌ها - انواع ویتامین‌ها (محلول در آب - محلول در چربی)
- عواملی که بر روی ویتامین‌های موجود در مواد غذائی اثر دارد.
- انواع ویتامین‌ها و کمبود هر کدام به تفکیک
- ۷- املاح یا عناصر معدنی :
- تقسیم بندی عناصر معدنی - نقش ترکیبات معدنی - کلسیم - آهن ...
- ۸- عناصر کمیاب : ید - فلوئور
- ۹- مسمومیت‌های غذائی، سموم و غذاهای سمی انواع مسمومیت‌ها
- ۱۰- نقش تغذیه در دندانپزشکی پیشگیری و بهداشت مدارس
-

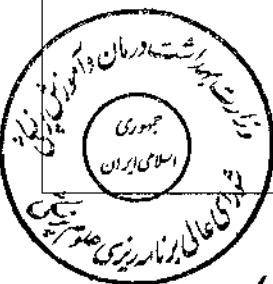
۳۵- جنین و بافت شناسی دهان، دندان و فک

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد نظری و ۱ واحد عملی

هدف: آموزش و شناساندن انواع سلول و ترکیب آنها و عناصر طبیعی سازنده نسوج سخت و نرم دندان، حفره دهان، فکین و ساختمانهای مجاور آن

۳۵-۱ - جنین و بافت شناسی دهان، دندان و فک نظری (۲ واحد)

۳۵-۲ - جنین و بافت شناسی دهان، دندان و فک عملی (۱ واحد)

۳۵-۱ - جنین و بافت شناسی دهان، دندان و فک نظری (۲ واحد)

سرفصل دروس:

۱- مینا

دوکهای مینایی - تافت‌های مینایی - لامل مینایی
- خطوط افزایش - رترزیوس - نوارهای هانترشرگر - پوسیدگی‌ها - جهت منشورهای مینایی در ناحیه طوق - مینای ناقص

۲- پالپ

تشريح موضعی و شکل کلی - مجرای ته ریشه - عروق خونی - ترکیب سلولی - پالپ بالغ - اعصاب پالپ - تغییرات قهقرائی - عکس العمل

۳- پالپ

۴- سمان

۵- بافت‌های نگهدارنده دندان

غشاء پریودنت - آلوئول - رشد و تکامل لثه - ساختمان لثه - مخاط لثه

۶- جوانه زدن و ریختن دندانها

۷- کام

۱- جنین شناسی دهان

مقدمه و معرفی - تشکیل و تکامل سیستم استخوان‌سازی - جمجمه - مفصل گیجگاهی فکی، سیستم عضلانی - صورت، سقف دهان و بینی - پوست و ضمائم آن - دندانها - لوله گوارشی و ضمائم آن - عدد برازی

۲- استخوان فکین

۳- عاج سازی و تشکیل مینا

۴- عاج

عاج بین گلبولی - عاج گلبولی - مناطق مرده که در اثر سایندگی دندان ایجاد می‌شود.

مناطق مرده که در اثر پوسیدگی دندان ایجاد می‌شود.

عاج ترمیمی که بعد از پوسیدگی دندان ایجاد می‌شود.

عاج ترمیمی که در اثر تهیه حفره بوجود می‌آید.

لایه دانه دار تومز - عاج سازی ناقص - اثر کمبود ویتامین‌ها

میاپی تلیالی - ارتباطات اندوکرین - ملاحظات

کلینیکی

۱۴- رویش دندانها

بافت شناسی جوانه زدن - مرحله قبل از جوانه

زدن - مرحله رویش قبل از انجام وظایف دندان -

مرحله رویش با انجام وظایف دندان - نحوه

جوانه زدن - نکات و ملاحظات کلینیکی

۱۵- افتادن دندانهای شیری

مقدمه و تعریف - مرحله ریختن دندانهای

شیری - نکات و ملاحظات کلینیکی - بقایای

دندانهای شیری - دندانهای شیری باقیمانده - عدم

ظهور دندانهای شیری

۱۶- مفصل گیجگاهی فکی

بافت شناسی - ساختمان استخوان - پوشش

مفصلی - کپسول مفصلي - نکات و ملاحظات

کلینیکی

۱۷- سینوس فکی - فک بالا - پیشانی - اتموئید

رشد و تکامل - نکات تشریحی - بافت شناسی

- وظیفه و عمل سینوس - نکات و ملاحظات

کلینیکی

۱۸- هیستوشیمی نسوج دهان

۱۱- فک فوقانی و تحتانی

رشد و تکامل فک فوقانی و تحتانی - رشد و

تکامل زائد آلوئلر - تغییرات فیزیولوژیک در

زاده آلوئلر - تجدید ساختمان داخلی استخوان -

نکات و ملاحظات کلینیکی

۱۲- غشاء مخاطی دهان

خصوصیات عمومی - مرز بین پوست و غشاء

مخاطی - تقسیمات جزئی مخاط دهان - مخاط

مخصوص جویدن - لثه - جریان خون و اعصاب

- اتصال دندان و لثه - رشد و تکامل -

ساختمان اتصال اپی تلیال - تغیر مکان اتصال

دندانی - لثه‌ای - طرز اتصال و پیوستگی اپی تلیوم

- ناودان یا شیار لثه‌ای - کام سخت - پاپی ثنايائی

- چینهای کامی - مخاط پوشاننده - لب و گونه -

بن بست دهلیزی - زبان و کف حفره دهان -

جوانه‌های چشائی

۱۳- غدد برازی

تقسیم بندی غدد برازی - عناصر ساختمانی

غدد برازی - قسمتهای انتهائی - انواع سلولهای

ترشحی - نظم و ترتیب سلولها در غدد مختلط -

مجاری و مجاري واسطه‌ای - غدد برازی اصلی -

انواع غدد برازی بر حسب قرار داشتن - سلولهای

۳۵- جنب و بافت شناسی دهان، دندان و فک عملی (ا واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

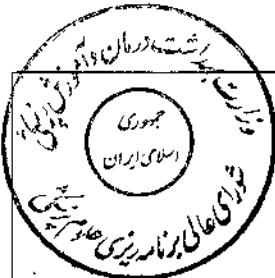
سرفصل دروس :

نمایش لامهای مربوط به فک و دهان و دندان

۳۶- روش تحقیق در علوم پزشکی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

هدف:

- ۱- آشنائی دانشجو با روش‌های متداول تحقیق در علوم پزشکی و دندانپزشکی
- ۲- توانائی دانشجو در جمع آوری و بیان آماری اطلاعات
- ۳- آشنائی دانشجو با استنباط آماری به منظور درک کامل مقالات پزشکی و دندانپزشکی
- ۴- توانائی دانشجو در انجام تحقیقات ساده پزشکی و بهداشتی

سروصل دروس:

- ۱۱- مفهوم فرضیه - تست آماری، اشتباه نوع اول و دوم
- ۱۲- چند آزمون مهم آماری که بیشتر در مقالات پزشکی و دندانپزشکی مشاهده می‌گردد (آزمون اختلاف میانگین و نسبت از یک عدد ثابت، آزمون اختلاف دو میانگین و دو نسبت)
- ۱۳- مفهوم همبستگی بین دو نسبت و روش بررسی آن در نماد کمی و کیفی (ضریب همبستگی آزمون، ضریب همبستگی با عدد صفر و جدول موافق)
- ۱۴- بررسی آماری چند مقاله دندانپزشکی انتخاب شده
- ۱۵- مفهوم تحقیق و انواع آن
- ۱۶- مراحل مختلف یک تحقیق
- ۱۷- انواع اطلاعات - روش‌های جمع آوری اطلاعات
- ۱۸- طبقه‌بندی اطلاعات و بیان آن بوسیله جدول و نمودار
- ۱۹- توصیف عددی اطلاعات (شاخصها، مرکزی و پراکندگی)
- ۲۰- مفهوم احتمال و بیان قوانین ساده
- ۲۱- توزیع دو جمله‌ای و کاربرد آن در علوم پزشکی
- ۲۲- توزیع نرمال و کاربرد آن در علوم پزشکی
- ۲۳- نمونه‌گیری و تکنیکهای ساده آن
- ۲۴- قضیه حد مرکزی - برآورد حدود اعتماد و میانگین و نسبت برآورد تعداد نمونه

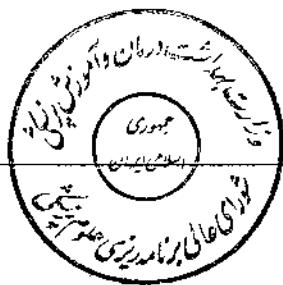
۳۷- زبان خارجی تخصصی

تعداد و نوع واحد: ۴ واحد نظری

هدف: در این مرحله هدف از تدریس زبان قادر ساختن دانشجو به استفاده از متون علمی به زبان خارجی است.

۱- ۳۷- زبان خارجی تخصصی ۱ (۲ واحد نظری)

۲- ۳۷- زبان خارجی تخصصی ۲ (۲ واحد نظری)

۳۷-۱- زبان خارجی تخصصی ۱ (۲ واحد)

سرفصل دروس:

متنی از کتاب **Outline of oral and dental anatomy - Jack young** و در عین حال متن درس میتواند با انتخاب استاد مربوطه و تصویب شورای آموزشی دانشکده از کتب دیگر دندانپزشکی یا پزشکی انتخاب گردد.

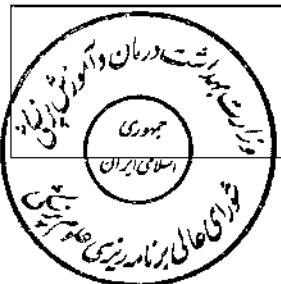
۳۷-۲- زبان خارجی تخصصی ۲ (۲ واحد)

سرفصل دروس:

متن این درس که ضرورتاً باید سنگین‌تر از متن زبان تخصصی ۱ باشد با انتخاب استاد مربوطه و تصویب شورای آموزشی دانشکده از کتب دندانپزشکی انتخاب گردد.

۳۸- فارماکولوژی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

هدف: شناختن مکانیسم، سمیت و طرز بکار بردن داروها در انسان

سرفصل دروس:

- ۱- کلیات فارماکولوژی
- ۲- منابع
- ۳- جذب و پخش داروها در بدن
- ۴- متابولیسم، دفع و چگونگی اثر داروها در بدن
- ۵- تداخل اثر داروها
- ۶- واکنشهای داروئی و عوارض آن در دوران حاملگی
- ۷- افزایش حساسیت به داروها
- ۸- هیستامین
- ۹- برادی کنین
- ۱۰- کلیات دستگاه عصبی خودکار
- ۱۱- انتقال عصبی کولینرژیک و داروهای محرك پاراسمپاتیک
- ۱۲- داروهای آنتی کولینرژیک
- ۱۳- انتقال عصبی آدرنرژیک و داروهای محرك سمپاتیک
- ۱۴- داروهای مسدغیرنده های آلفا و بتای سمپاتیک
- ۱۵- داروهای ضد افزایش فشار خون شریانی
- ۱۶- داروهای مسدغیرنده عصبی
- ۱۷- عضلانی
- ۱۸- کلیات هوشبری عمومی
- ۱۹- هوشبری های عمومی و داروهای پیش هوشبری
- ۲۰- بیحس کننده های موضعی
- ۲۱- داروهای آرامش بخش
- ۲۲- ضد پسیکوز و ضد دپرسیون
- ۲۳- داروهای خواب آور
- ۲۴- داروهای ضد تشنج و ضد بیماری پارکینسون
- ۲۵- داروهای ضد درد مخدر و غیر مخدر
- ۲۶- خونریزی در دندانپزشکی و درمان آن
- ۲۷- کلیات آنتی بیوتیکها و سولفامیدها
- ۲۸- آنتی بیوتیکها
- ۲۹- داروهای ضد عفونی کننده موضعی
- ۳۰- فارماکولوژی غدد مترشحه داخلی
- ۳۱- ویتامین ها و مواد معدنی
- ۳۲- فارماکولوژی بعضی از بیماریها در ارتباط با دندانپزشکی

۳۹-کنترل عفونت در دندانپزشکی

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف: آشنایی با بیماریهای عفونی و خطرناک که از راه خون، بزاق یا تنفس انتقال پیدامی کنند و جلوگیری از سرایت این بیماریها از بیماران به یکدیگر و همچنین به دندانپزشک و همکاران وی و یا بالعکس میباشد.

سرفصل دروس:

- ۱- میکروبیولوژی از دیدگاه کنترل عفونت
- ۲- مختصراً درباره تاریخچه بیماریهای عفونی
- ۳- آشنایی با خصوصیات میکروارگانیزمها بسطور

مختصر:

باکتریها - ویروسها - فارچها

- ۴- راههای انتقال عفونت در دندانپزشکی:

(Air borne infections) انتقال از راه هوای

(Blood borne infections) انتقال از راه خون

منابع میکروارگانیزم ها
ناقلین بدون علامت

مراحل ایجاد یک بیماری عفونی

مراحله تلقیح (Incubation period)

مراحله اوایله بیماری (Prodromal stage)

مراحله حاد بیماری (Acute stage)

مراحله بهبودی (Convalescence Stage)

- ۵- بیماریهای مهم از نظر دندانپزشکی در رابطه با

کنترل عفونت:

هپاتیت های ویروسی (E, D, C, B, A)

اهمیت هپاتیت B و C

اپیدمیولوژی

شیوع بیماری هپاتیت B در جهان و ایران

درجه عفونت زائی هپاتیت B و مقایسه آن با

هپاتیت C و ایدز

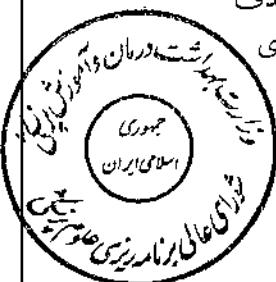
مراحل سیر بیماری هپاتیت B

تشخیص کلینیکی و لا برآتواری

گروه های با ریسک بالا

۶- ایدز (AIDS)

تاریخچه بیماری و نام گذاری ویروس HIV

- اپیدمیولوژی
- نحوه ورود ویروس بدروون سلول هدف
- مرحله تکثیر ویروس و ایجاد بیماری
- علائم پیش از ایدز (ARC)
- علائم مرحله ایدز
- علائم دهانی ایدز
- تستهای آزمایشگاهی تشخیصی
- ۷- عفونتهای بیمارستانی
- ۸- کنترل عفونت:

تعریف و هدف از کنترل عفونت در دندانپزشکی
نکاتی که برای رسیدن به هدف فوق باید رعایت
نمود:

(کاهش تعداد میکروارگانیزم های پاتوژن، آشنایی
با روشهای صحیح استریل کردن و ضد عفونی
وسائل، درمان هر بیمار با این نقطه نظر که وی
حتیماً مبتلا به یک بیماری عفونی است، حفاظت
دندانپزشک و همکاران وی و بیمار از سرایت
عفونت)

۹- مراحل حفاظت شخصی:

شستشوی دستها

استفاده از دستکش و نکاتی که در رابطه با
دستکش ها باید دانست

استفاده از عینک و ماسک و گارد صورتی (Face
shield)

استفاده از روپوش و گان مناسب

۱۰- ایمنی در مقابل عوامل عفونت زا:

(Natural immunity)

(Active immunity) الف: ایمنی اکتیو

- ۱۴- تجهیزاتی و سایل استریل شده
- ۱۵- استریلیزاسیون و ضد عفونی کردن سر توربین ها و هند پیس ها
- ۱۶- ضد عفونی کردن (Disinfection)
- تعریف
  - روش های ضد عفونی کردن :
    - غوطه دادن Immersion
    - مالیدن روی سطوح Wipe
    - اسپری کردن Spray
    - استفاده از کف Foam
  - ۱۷- خواص یک ماده ضد عفونی کننده خوب
  - ۱۸- درجه بندی وسائل از نظر میزان آلودگی : (Spaulding classification)
    - الف: آلودگی زیاد Critical
    - ب: آلودگی متوسط Semi - critical
    - ج: آلودگی کم Non - critical
  - ۱۹- مکانیزم عمل مواد ضد عفونی کننده
  - ۲۰- نکاتی که در رابطه با یک محلول ضد عفونی کننده باید رعایت شود:
    - الف: Shelf Life
    - ب: Use life
    - ج: Reuse Life
  - ۲۱- مواد ضد عفونی کننده متداول و مورد استفاده در دندانپزشکی و خواص و معایب هر کدام:
    - الف: هیپوکلریت سدیم
    - ب: گلو تار آلدئید
    - ج: ترکیبات آمونیم چهارتایی
    - د: ترکیبات ایجاد کننده اکسیژن نوزاد
    - ه- ترکیبات یددار
    - و: ترکیبات فنیلی سنتیک
    - ز: الکل
    - ح: مواد پاک کننده
  - ۲۲- کنترل عفونت در لابراتوار
  - ۲۳- آلودگی در مسیر آب یونیت های دندانپزشکی

- ب: ایمنی پاسیو (Passive immunity)   ایمنی اکتسابی :
- الف: ایمنی اکتیو
- ب: ایمنی پاسیو
- ۱۱- عواملی که باعث کاهش مقاومت بدن در مقابل عفونتها می شوند:
  - واکسیناسیون در مقابل هپاتیت B : فوائد تزریق واکسن
  - انواع واکسن هپاتیت B
  - فوامول تزریق - محل تزریق در صد ایجاد ایمنی
  - کنترل میزان آنتی بادی ایجاد شده تزریق یادآوری
- ۱۲- استریلیزاسیون :
  - تعریف و هدف از استریلیزاسیون
  - مرحله که برای انجام یک استریلیزاسیون صحیح باید رعایت شود :
  - ۱- شستشو و تمیز کردن وسائل قبل از استریلیزاسیون
  - الف: تمیز کردن وسائل با آب بطور دستی
  - ب: تمیز کردن وسائل با دستگاه های اولتراسونیک
  - ۲- بسته بندی کردن وسائل برای جلوگیری از آلودگی مجدد آنها :
  - استریل کردن با وسائل حوارتی :
  - الف: اتوکلاو (Autoclave)
  - ب: حرارت خشک (Hot - air)
  - ج: کمی کلاو (Chemiclave)
  - د: گلاس بید (Glass bead)
  - استریل کردن با وسائل غیر حوارتی :
  - الف: محلول گلو تار آلدئید
  - ب: گاز اتیلن دی اکساید
- ۱۳- تستهای صحت انجام عمل استریلیزاسیون (Monitoring) :
  - الف: فیزیکال (Physical monitoring)
  - ب: کمیکال (Chemical monitoring)
  - ج: بیولوژیکال (Biological monitoring)

۴۰- گوش، حلق و بینی

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف: آموزش و آشنا نمودن دانشجویان دندانپزشکی با بیماریها و اختلالات گوش، حلق و بینی و ارتباط آنها با بیماریها و اختلالات فک و دهان

سرفصل دروس:

ج) حلق:

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی و معاينه
- ۲- آتنزین ها و بیماریهای لوزه و فارنژیت ها
- ۳- جسم خارجی در حلق - اختلالات چرکی
- ۴- حنجره و بیماریهای آن و انسداد حادثه ای
- ۵- تراکنوتومی

الف) گوش:

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی گوش - معاينه - رادیوگرافی - آزمایش های شنوایی - تشخیص کری های یک طرفی و دو طرفی
- ۲- بهداشت و بیماریهای گوش
- ۳- بیماریهای گوش خارجی
- ۴- بیماریهای گوش میانی و عوارض
- ۵- بیماریهای غیر چرکی گوش

ب) بینی:

- ۱- کالبد شناسی و فیزیولوژی بینی و حفره های آن
- ۲- معاينه بینی و سینوسها
- ۳- سینوزیت فکی - علائم - رادیوگرافی - سردردهای مربوط به سینوسها - درمان.
- ۴- خونریزی از بینی و کنترل آن
- ۵- جسم خارجی در سینوس و صدمات وارد و ارتباط سینوس فکی و دهان
- ۶- رینیت ها - انحراف تیغه بینی و انسدادها - رینوفارنژیت ها

۴۱- مواد دندانی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

هدف: هدف از این درس آموزش مواد مورد استفاده در زمینه دندانپزشکی و همچنین آشنایی با خواص مواد می‌باشد.

۱-۴۱- مواد دندانی ۱ نظری (۱ واحد)

۲-۴۱- مواد دندانی ۲ نظری (۱ واحد)

۱-۴۱- مواد دندانی ۱ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

۱- خواص مواد شامل:

الف: خصوصیات مکانیکال:

نیروها - استرس یا تنش - استرین (کرنش) - منحنی استرس استرین - مدولوس آف آلاستی سیتی یا ضربی کشانی - خاصیات ارتجاعی یا داکتیلیتی - خاصیت شکنندگی - رزیلنسی یا فنریت - تافنس یا چقرمگی - هاردنس یا سختی سطحی - صلبیت یا ریجیدیتی - ویسکوالاستیک

ب: خصوصیات فیزیکی شامل:

- A - حرارتی: ضربی انبساط حرارتی

۲-۴۱- مواد دندانی ۲ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

۱- کامپوزیت ها و مواد ترمیم کننده همرنگ

۲- آمالگام

۳- بیس ها و لاینرها و سیمان ها

۴- مواد قالب گیری: الاستومر و غیر الاستومر

۵- گچ ها

۶- فلزات قیمتی و غیر قیمتی

۷- پرسلن

- ۸- موم ها
- ۹- روش های کستینیگ
- ۱۰- سیم های ارتودونتی
- ۱۱- آکریل ها و پلاستیک ها

۴۲- نظام پزشکی - طب قانونی

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

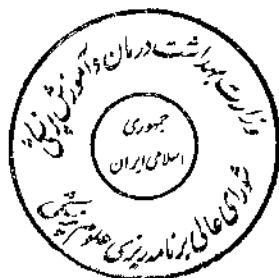
هدف: آشنایی با تاریخچه طب قانونی و نظام پزشکی و قوانین و مقررات حاکم بر روابط مابین پزشک و جامعه

سرفصل دروس:

هویت در مرگ‌های ناشی از حوادث، اتفاقات و حوادث ناشی از درمانهای دندانپزشکی در داخل و در خارج از مطب که منجر به مرگ یا معلول شدن بیمار می‌گردد.

تاریخ تشکیل نظام پزشکی ایران - مقررات و قوانین مربوط به آن - تاریخ دندانپزشکی از گذشته تا امروز با توجه به نقش و تأثیر فرهنگ و تمدن ایران و اسلام

آشنائی با طب قانونی و روشهای تشخیص

۴۳- ارتوودنسی

تعداد ونوع واحد: ۷ واحد (۳ واحد نظری و ۴ واحد عملی)

هدف: آشناساختن دانشجو با عوامل اتیولوژیک ناهنجاریهای دندانی - فکی - صورتی و روشهای تشخیص، پیشگیری و درمان آنها

- ۱- ارتوودنسی ۱ نظری (۱ واحد)
- ۲- ارتوودنسی ۲ نظری (۱ واحد)
- ۳- ارتوودنسی ۳ نظری (۱ واحد)
- ۴- ارتوودنسی ۱ عملی (۱ واحد)
- ۵- ارتوودنسی ۲ عملی (۱ واحد)
- ۶- ارتوودنسی ۳ عملی (۱ واحد)
- ۷- ارتوودنسی ۴ عملی (۱ واحد)

۱- ارتوودنسی ۱ نظری (۱ واحد)

- الف - رشد و تکامل دندانی و مراحل تشکیل اکلوژن (شیری، مخلوط، دائمی)
- ب - وضعیت اکلوژن نرمال در سه بعد
- ج - آشنائی با مال اکلوژن ها شامل:
  - الف - تعریف مال اکلوژن
  - ب - طبقه بندی مال اکلوژن
  - ج - تیپ های مختلف صورتی
- د - سفالومتری لاترال شامل:

  - الف - آشنائی با نقاط، خطوط و زوایا در سفالومتری
  - ب - آشنائی با آنالیزهای مورد استفاده در تشخیص

سرفصل دروس:

- ۱- تعریف و تاریخچه، مقدمات و خدمات ارتوودنسی
- ۲- رشد و نمو جمجمه شامل:
  - الف - اهمیت بررسی رشد و نمو جمجمه
  - ب - مراحل تشکیل استخوان، انواع استخوانسازی
  - ج - متدهای بررسی رشد و نمو جمجمه
  - د - رشد و نمو سر و صورت قبل و بعد از تولد
- ۳- ترمینولوژی در ارتوودنسی
- ۴- آناتومی، فیزیولوژی و مورفولوژی حفره دهان و ساختمنهای وابسته به آن
- ۵- تشکیل اکلوژیون نرمال و عواملی که در بوجود آوردن آن دخالت دارند شامل:

۴۳-۲ - ارتوودنسی ۲ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

اتیولوژی مال اکلوژنها شامل:

الف - سیستم های طبقه‌بندی اتیولوژی

ب - علل عمومی (ارث، مادرزادی، بیماریهای عمومی، محیط ....)

ج - علل موضعی (تعداد دندانها، شکل و اندازه دندانها، زمان و ترتیب رویش دندانها، افتادن دندانهای شیری، پوسیدگی های بافت نرم، عادات)

۷- تشخیص شامل:

الف - اصول تشخیص

ب - معاینات کلینیکی

۴۳-۳ - ارتوودنسی ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

۱- فلسفه، هدف و زمان درمان و طرح ریزی

درمان در دوره های مختلف رویش دندانی

۲- درمان مال اکلوژن های کلاس I شامل:

الف - Space Supervision

ب - Serial extraction

* ج - درمان ناهمجاريهای ساده (کراس بایت

خلفی، قدامی، فضانگهدار، روش ایجاد فضا)

** ۳- درمان مال اکلوژن کلاس II (با دستگاه فانکشنال)

۴- درمان مال اکلوژن کلاس III کاذب (با دستگاه چین کپ)

۵- درمان مشکلات ورتیکالی

۶- درمان مشکلات لاترالی

۷- شکافهای دهان و صورت شامل:

الف - طبقه‌بندی

ب - مورفوولوژی و نحوه تشکیل

۴۳-۱-ارتودنی ۱ عملی (۱ واحد)

محل آموزش: فانتوم

میزان حداقل آموزش (Requirement)

۱- شناسائی لوازم و مواد مورد استفاده در

ارتودنی

۲- قالب‌گیری، تراش قالب و تهیه مدل‌های

ارتودنی

۳- خمین سیم: تمرین خمین بر روی مدل

تخته‌ای

۴- ساخت کروشه ادم (Adam's

۵- ساخت فنر Z ، ۸ و فینگر اسپرینگ

۶- ساخت C کلاسپ

۷- ساخت آرک flexible

۸- آکریل گذاری و تراش آکریل

۴۳-۲-ارتودنی ۲ عملی (۱ واحد)

۴۳-۳-ارتودنی ۳ عملی (۱ واحد)

۴۳-۴-ارتودنی ۴ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

ارتودنی عملی ۲ و ۳ و ۴ هر کدام به میزان یک

واحد کار عملی در کلینیک و بخش شامل:

الف - تهیه ایزرواسیون، قالب‌گیری و تهیه مدل‌های

گچی و محاسبات لازم

ب - تشخیص و طرح ریزی درمان و نحوه درمان

(مشاوره با استاد)

ج - ساختن دستگاههای مورد لزوم بیمار و نصب و

پیگیریهای لازم

د - تهیه مدارک نهائی بیمار و بررسی نتایج حاصله

هر دانشجو موظف است در طول سه ترم کلینیکی

حداقل یک بیمار جدید با ضوابط ذکر شده در
مورد نوع درمانهای مجاز در سرفصل دروس
ارتودنی ۳ نظری را پذیرش و درمان نماید.
همچنین ادامه درمان دو بیمار ارجاعی از طرف
بخش مربوط به دانشجویان در شرف فارغ
التحصیلی جزء ریکورمنت عملی می‌باشد.

باضافه معاینات کلینیکی حداقل ۵ بیمار مراجعه
کننده به بخش به منظور ارائه نحوه تشخیص مال
اکلوژن و عوامل اتیولوژیک مربوطه از ضروریات
است.

۴۴- اندودانتیکس

تعداد نوع واحد: ۱۰ واحد (۳ واحد نظری و ۷ واحد عملی)

هدف: آموزش مجموعه‌ای از دروس نظری و عملی به دانشجویان بطوریکه قادر به تشخیص و درمان ضایعات مرتبط پالپ، پری اپیکال و عوارض عفونت‌های ناشی از آنها باشند.

- ۱-۴۴- اندودانتیکس ۱ نظری (۱ واحد)
- ۲-۴۴- اندودانتیکس ۲ نظری (۱ واحد)
- ۳-۴۴- اندودانتیکس ۳ نظری (۱ واحد)
- ۴-۴۴- اندودانتیکس ۱ عملی (۲ واحد)
- ۵-۴۴- اندودانتیکس ۲ عملی (۲ واحد)
- ۶-۴۴- اندودانتیکس ۳ عملی (۲ واحد)
- ۷-۴۴- اندودانتیکس ۴ عملی (۱ واحد)

۴۴-۱- اندودانتیکس ۱ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- تعریف، فلسفه و تاریخچه اندودانتیکس
- ۲- آشنائی با آناتومی داخلی دندان
- ۳- اصول تهیه حفره دسترسی به پالپ دندان
- ۴- آشنائی با ابزار و وسائل اندودانتیکس
- ۵- اصول بیولوژیکی و اهداف تمیز کردن کانالهای دندان
- ۶- تمیز کردن و شکل دهی کانالهای مستقیم
- ۷- تمیز کردن و شکل دهی کانالهای خمیده
- ۸- آشنائی با حوادث حین درمان
- ۹- آشنائی با مواد مورد مصرف در اندودانتیکس
- ۱۰- روش‌های مختلف پرکردن کانال ریشه
- ۱۱- اصول استریلیزاسیون در اندودانتیکس
- ۱۲- رادیوگرافی در اندودانتیکس

۴۴-۲- اندودانتیکس ۲ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- جنین شناسی و بافت شناسی پالپ، پری اپیکال و عاج
- ۲- التهاب پالپ و عوامل تحریکی
- ۳- میکروب‌شناسی و ایمنی شناسی در اندودانتیکس
- ۴- بیماریهای پالپ
- ۵- پیشگیری از بیماریهای پالپ
- ۶- بیماریهای پری آپیکال
- ۷- آشنایی با اصول تشخیص و تست‌های حیاتی دندان در اندودانتیکس
- ۸- طرح درمان در اندودانتیکس
- ۹- شناخت عوامل موثر در انتخاب دندان و آموزش بیمار
- ۱۰- بی‌حسی موضعی در اندودانتیکس
- ۱۱- ایزولاسیون در اندودانتیکس و استفاده از رابردم
- ۱۲- فوریهای اندو
- ۱۳- فارماکولوژی در اندو

۴۴-۳-اندودانتیکس ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۶- اصول جراحیهای اندودانتیکس
- ۷- تحلیل ریشه و روشهای درمان آن
- ۸- موفقیت و عدم موفقیت در اندودانتیکس
- ۹- درمان مجدد در درمان ریشه
- ۱۰- سیر ترمیم ضایعات پری اپیکال
- ۱۱- سفید کردن دندانها
- ۱- پیشگیری و درمان حوادث حین درمان
- ۲- درد و کترول آن در اندودانتیکس
- ۳- پیشگیری و درمان فوریتهای حین و متعاقب درمان
- ۴- اصول تشخیص و درمان دندانهای صدمه دیده از ضربه (درمان دندانهای با آپیکس باز)
- ۵- تشخیص و درمان ضایعات اندو - پریو

۴۴-۴-اندودانتیکس ۱ عملی (۲ واحد)

محل آموزش: فانتوم

(أنواع دندانها در فک بالا و پائين در فانتوم)

تهیه حفره دسترسی و تهیه کanal و پر کردن دندانها

۴۴-۵-اندودانتیکس ۲ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

(شامل دندانهای تک کanal و دو کanal)

واحد عملی دو شامل درمان ده کanal

۴۴-۶-اندودانتیکس ۳ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

(حداقل سه دندان مولر)

واحد عملی ۳ شامل درمان ۱۵ کanal

۴۴-۷-اندودانتیکس ۴ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

قراردهد و درنمایش حداقل یک مورد جراحی پری
رادیکولر شرکت نماید. دندانهای درمان شده
جهت ترمیم تاج به بخش ترمیمی و یا پروتز مراجعه
خواهند نمود.

واحد عملی ۴ شامل درمان ۸ کanal (حداقل ۲ مورد درمان مجدد)

دانشجو لازم است در طول واحدهای عملی
کلینیکی حداقل دو دندان ترمیزه را مورد درمان

۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص

تعداد و نوع واحد: ۸ واحد (۵ واحد نظری و ۳ واحد عملی)

هدف: هدف از آموزش بیماریهای دهان و تشخیص شناخت و درمان ضایعاتی است که با منشاء عمومی و موضعی و یا هر دو در محیط دهان ظاهر می‌نمایند.

۱- ۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۱ نظری (۲ واحد)

۲- ۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۲ نظری (۲ واحد)

۳- ۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۳ نظری (۱ واحد)

۴- ۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۱ عملی (۱ واحد)

۵- ۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۲ عملی (۱ واحد)

۶- ۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۳ عملی (۱ واحد)

۱- ۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۱ نظری (۲ واحد)

سرفصل دروس:

آناتومیکی هیستولوژیک در نواحی مختلف و

۱- انواع معاينه شامل:

معاینات اورژانس - معاينه جهت بیماریابی

زیان لته ها، کام، دندانها و بررسی ساختمان طبیعی

Screening

مخاط دهان و شاخص های آناتومیک آن در

تاریخچه، علت مراجعه، شکایت اصلی، بیماری

قسمتهای مختلف

کونی، تاریخچه پزشکی، دندانپزشکی خانوادگی،

۳- علائم سوبِکتیو و ابْزَکتیو

اجتماعی و گذشته بیمار

۴- ضایعات اولیه (Basic lesions) و تغییرات

۲- اصول معاينه (مشاهده، گوش دادن، دق و

ثانویه

(مس)

(ماکول، پاپول، ندول، پلاک، وزیکول، بول،

معاینات کلینیکی:

پوستول، اروزیون زخم، تومور، آتروفی اپیتلیالی و

الف: ارزیابی وضع کلی بیمار و معاینات خارج

یادآوری مختصراً از تغییرات هیستوپاتولوژیک،

دهانی شامل معاینات سر و صورت و گردن،

نظیر هیپرکراتوز، پاراکراتوز، اسپونجیوز

جمعمه و عدد لنفاوی

آکانتوزیس، دژرسانس هیدرولیک و غیره و تذکر

ب: یادآوری از ساختمان مخاط دهانی از نظر

۴-۶- حساسیت و آرژی (کلیات آرژی، مکانیسم انواع آرژی، ادم آنژیونوروتیک، ضایعات آرژیک مخاط دهان)

۷- بیماریهای استخوان و دندان با منشاء ژنتیکی استئوژنزیس ایمپرفکتا، استئویتروزیس، آکندرولیازی، کلئیدوکرانیال دیس استوزیس، چروبیزم وغیره

۸- آفت و سندرومها وابسته (تعریف، اشکال کلینیکی، اتیولوژی، درمان، سندرم بهجت و ...)

۹- بیماریهای غدد و متابولیک (هورمونال شامل هیپوفیز، تیروئید، پاراتیروئید، فوق کلیه، پانکراس و بیماریهای گروه هیستیوسایتوزیس X)

۱۰- بیماریهای خون

(بیماریهای گلوبولهای قرمز، سفید، پلاکتها وغیره) ۱۱- پیگمانتسیونهای مخاط دهان (سلولهای ملانوسیت، پیگمانتسیون، فیزیولوژیک، پیگمانتسیونهای پاتولوژیک با منشاء داخلی و خارجی، خال، آدیسون، سندرم آبرایت، پوتزچگرز، نوروفاپرمواتوزیس، هموکروماتوزیس، ملانوما، بیلیروین، پیگمانتسیون در اثر داروها و مواد شیمیائی و فلزات سنگین)

این نکته که مطالب فوق بطور مفصل در دروس پاتولوژی دهان گفته شده است

۵- ضایعات شایع و تکاملی حفره دهان

اختلالات لب‌ها (لب شکری، فرورفتگیهای مادرزادی گوشه لب، لب کوتاه (**Incompetent lips**) و (Double lips) کام (کام شکاف دار) زیان و کوچکی و بزرگی، شیاردار، جغرافیائی، مدیان رومبوئید، تیروئید زبانی، زبان سیاه مودار واریس زیر زبان)

گونه‌ها (لوکوادما، چینهای مخاطی ارثی سفید رنگ و **Linea alba**)

له‌ها (فیروماتوزیس ارثی له)

۶- ضایعات مخاط دهان در اثر عوامل فیزیکی، شیمیائی و آرژیک

الف: عوامل فیزیکی:

۱- عوامل تروماتیک (زنخهای تروماتیک، گلوسیت و پاپیلاتیس، هیپرپلازی پاپیلاتیک کام، پارگی، لهیدگی وغیره)

۲- عوامل فیزیکی (تفییرات حرارتی، گرما، سرما، الکتریسته، گالوانیزم، اثرات رادیاسیون بر مخاط دهان و دندانها)

۳- عوامل شیمیائی و داروها (دیلاتین، آنتی بیوتیک‌ها، کورتیکوستروئیدها، آنتی ثئوپلاستیک‌ها، ضد حاملگی، ضد مalaria و فلزات سنگین (یسموت، جیوه، سرب وغیره))

۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۲ نظری (۲ واحد)

اختلالات عدد بزاقی

۴- دردهای صورتی بامنشاء غیر دندانی

(Chronic facial pain)

نورالژی تری ژومو، دردهای آتشی پیک صورت، میگرن، نورالژی میگرنی دوره‌ای (PMN)، تمپورال آرترایتیس، دردهای ناشی از آنسزین صدری، دردهای ناشی از اختلالات MPDS TMJ) فقط از نظر تشخیص افتراقی (

سینوزیت حاد و مزمن و گلوكوما

۵- بیماریهای سیستم عصبی عضلانی

میاستنیا گراویس، مالتیپل اسکلروزیس، بلس

پالسی، Strock ، CVA

۶- بیماریهای وزیکولوبولوز

پسمفیگوس، پرمفیگوئید مخاطی خوش خیم،

اریتماما تیفرم، اپی در مولا یزیس بولوزا

۷- داروشناسی

داروهای ضد درد، آرام بخش و خواب آور، شل

کننده عضلات مخطط، داروهای موثر بر سیستم

اتونومیک، کورتیکم استروئیدها، آنتی هیستامین‌ها،

آنتی بیوتیک‌ها و داروهای ضد ویروسی

سرفصل دروس:

۱- بیماریهای عفونی دهان (فقط عفونت‌های اختصاصی)

۱-۱ بیماریهای ویروسی (اطلاعات کلی در مورد ویروسها و چگونگی پاتوژنیس آنها، عکس العمل دفاعی بدن در مقابل عفونت‌های ویروسی، استوماتیت تبخالی اولیه، آبله مرغان وزونا و رابطه آنها با یکدیگر هر پانچاهیا، بیماری دست پا و دهان، فارنثیت حاد لتفوتدولر، مونونوکلئوزیس عفونی، زگیل ویروسی، اریون، سرخک، اشاره‌ای به ایدز و اینکه در بیماریهای سیستم ایمنی توضیح داده خواهد شد.

۱-۲ بیماریهای باکتریال (نکروز حاد لته ANUG)، مسحملک، دیفتری، سل سیفیلیس، جذام، آکتینومایکوزیس

۱-۳ بیماریهای قارچی (کاندیدوزیس، هیستوپلاسموزیس، بلاستومایکوزیس)

۲- ضایعات سفید رنگ لیکن پلان، لوکوپلاکیا، ضایعات سفید رنگ ... با غشاء کاذب

۳- بیماریهای غدد بزاقی آناتومی و فیزیولوژی غدد بزاقی بطور مختصر و

۴۵-۳- بیماریهای دهان و تشخیص ۳ نظری (ا واحد)

سرفصل دروس :

اریتروپلاکیا، لوکوپلاکیا، فایبروزیس زیر

۱- تفسیر تستهای آزمایشگاهی

مخاطی، سیفیلیس، آنمی پرنیشور، سندروم پلامر

(تستهای کلی خون **CBC** و ایندکس های

وینسون و... تشخیص اسکواموس سل کارسینومای

گلبول های قرمز، تست های شیمیایی خون

دهان (اپیدمیولوژی انواع کلینیکی، اتیولوژی،

(کلسیم، فسفر، آلکالن فسفاتاز اوره، اسید اوریک،

روشهای تشخیصی، مراحل و روشاهای درمانی)

کلسترول، تری گلیسریدها، آهن، فولیت، **B12** و

۴- صایعات شبه تومور حفره دهان از نظر تشخیص

غیره تستهای انعقادی خون و شکنندگی عروق،

افتراء کلینیکی

تستهای سرولوژیک غیراختصاصی مثل ، **CRP**

پولیپ فایبرواپیتیلیالی، پایوژنیک گرانولوما، پری

ESR و تستهای اختصاصی مثل هپاتیت،

فرال جاینت سل، دنچر های پرپلازیا و غیره

سیفیلیس، مونونکلئوزیس عفونی و ایدز

۲- کلیات و اصول ایمینولوژی

بیماریهای نقص اولیه و ثانویه سیستم ایمنی

شامل سندرمهای دی جرج، بوروتون، نقص ایمنی

اکتسابی (ایدز و اتوایمیونیتی و بیماریهای بافت

(همبند)

۳- صایعات و شرایط پیش سلطانی حفره دهان

۴۵-۴- بیماریهای دهان و تشخیص ۱ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۳- معاينه و توزيع بیمار (Screening) و تنظیم کارت بیمار جهت مراجعه به بخش های مختلف (داشتن حداقل ۵۰ کارت امضاء شده توسط استاد مربوطه ضروری است)
- ۴- گذراندن امتحان در پایان ترم

۴۵-۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۲ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۳- معاينه بیمار شامل تشکیل پرونده کامل از بیماریهای دهان و سیستمیک حداقل ۱۰ مورد
- ۴- معاينه و توزيع بیمار و تهیه کارت (Screening) و داشتن ۵۰ امضاء از استاد مربوطه

- ۱- آشنائی با روشاهای عملی معاينات داخل دهانی و خارج دهانی در کلینیک و همچنین تهیه حداقل ۶ مورد پرونده کامل
- ۲- تهیه حداقل یک سمینار از مقالات و کتب مرجع که توسط کادر آموزشی گروه تعیین می گردد

۴۵-۶- بیماریهای دهان و تشخیص ۳ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۳- آشنائی با درخواست آزمایشات پاراکلینیکی و کسب توانائی در تفسیر نتایج آنها نظری: (رادیوگرافی - سیتی اسکن و تستهای لابراتواری)
- ۴- آشنائی با روشاهای نمونه برداری (بیوپسی - سیتولوژی و اسمرهای باکتریولوژیک)
- ۵- نسخه نویسی و راهنمائی بیمار از نظر مراحل درمانی و توصیه های لازم

- ۱- بررسی کیس های مشکل و پیشرفته شامل: تهیه پرونده، طرح تشخیص های افتراقی و تشخیص نهائی بعداز انجام آزمایشات لازم، تهیه اسلاید و گزارش به صورت گزارش مورد report حداقل ۱ مورد
- ۲- آشنائی با روشاهای درخواست مشاوره (Consultation) با سایر همکاران و طرح درمانهای تخصصی و پیشرفته

۴۶- پریودونتولوژی

تعداد و نوع واحد: ۷ واحد (۳ واحد نظری و ۴ واحد عملی)

هدف: ارائه مجموعه‌ای از دروس نظری و عملی به دانشجویان جهت آشنائی و شناخت ضایعات بافت‌های نگهدارنده دندان و پیشگیری از ایجاد و درمان بیماریهای پریودنتال می‌باشد.

۱- ۴۶- پریودونتولوژی انظری (۱ واحد)

۲- ۴۶- پریودونتولوژی ۲ نظری (۱ واحد)

۳- ۴۶- پریودونتولوژی ۳ نظری (۱ واحد)

۴- ۴۶- پریودونتولوژی ۱ عملی (۱ واحد)

۵- ۴۶- پریودونتولوژی ۲ عملی (۱ واحد)

۶- ۴۶- پریودونتولوژی ۳ عملی (۱ واحد)

۷- ۴۶- پریودونتولوژی ۴ عملی (۱ واحد)

۱- پریودونتولوژی انظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

۱- مقدمه و تاریخچه

۲- هیستوآناتومی پریودنشیوم شامل:

یادآوری مباحث لشه - سیمان ریشه دندان -

لیگامان پریودنتال - استخوان آلوئول - هیستوژنز

اپی تلیال اتصالات

۳- اتیولوژی بیماریهای پریودنتال شامل:

عوامل اتیولوژیک موضعی و سیستمیک

(اثرکمبد و یوتامینها...)

۴- میکروبشناسی بیماریهای پریودنتال شامل:

پلاک میکروبی و مکانیسم تشکیل آن

۵- ترومای اکلوژن

۶- پاتوژنی بیماریهای پریودنتال شامل:

مکانیسم تخریب بافتی و ایمنولوژی

۷- اپدمیولوژی بیماریهای پریودنتال

- ۸- پیشگیری بیماریهای پریودنتال و طرق مختلف آن در دندانپزشکی شامل شناخت:
  - الف - روشهای مختلف مسواک زدن و نحوه تعلیم آن به بیمار
  - ب - استفاده از وسایل کمکی در اعمال برداشت پلاک میکروبی
  - ج - فلوراید و نقش آن در دندانپزشکی پیشگیری و تجویز سیستمیک و موضعی
  - د - نحوه کنترل مکرر بهداشت دهان بیمار
  - ه - کلیاتی راجع به خمیر دندان‌ها و دهان شویه‌ها و مواد پولیش کننده (عوامل شیمیایی کنترل کننده پلاک)

۴۶-۲-پریودونتولوژی ۲ نظری (واحد)

سرفصل دروس :

- ۱- نشانه و سمت‌پنهانهای بیماریهای پریودونتال و طبقه‌بندی آن
- ۲- کلیات راجع به بیماریهای هیپرپلاستیک لته
- ۳- معاینه و چگونگی تکمیل پرونده بیمار
- ۴- پیش‌بینی بیماری و طرح درمانی
- ۵- تشخیص: تفسیر رادیوگرافیک در پریودانتیکس
- ۶- شناخت و طرز استفاده از وسائل : قلمهای جرمگیری و کورتاژ - و درمانهای جراحی
- ۷- نحوه جرمگیری شامل :
- الف - روش جرمگیری بالای لته
- ب - **A.N.U.G** (ژنتیوت اولسرونکروتیک حاد)
- ج - پری کروناپیتس
- د - ژنتیوت حاد

۴۶-۳-پریودونتولوژی ۳ نظری (واحد)

سرفصل دروس :

- ۱- مراحل و اصول کلی جراحی بیماریهای پریودونتال شامل مباحث :
- الف - ژنتیوکتومی و ژنتیوبلاستی
- ب - کلیات در مورد عمل فلپ ساده
- ۲- طبقه‌بندی و موارد استعمال موکوژنتیوال
- ۳- انواع پیوندهای لته
- ۴- روش عمل در جراحیهای موکوژنتیوال
- ۵- انواع جراحی‌های استخوان
- ۶- کلیات راجع به نواحی تقسیم ریشه‌ها
- ۷- روش‌های بخیه و انواع مختلف موارد بخیه
- ۸- انواع خمیرهای پاسمند در بیماریهای

۴۶-۴-پریودوتولوژی اعملی (ا واحد)

محل آموزش: فانتوم وکلینیک

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱- آموزش بهداشت
- ۲- آشنایی با وسائل
- ۳- تشخیص لته و پریودنشیم سالم و فیزیولوژیک
- ۴- استریل کردن و روشاهای آن
- ۵- طرز کار با وسائل
- ۶- اصول تیزکردن وسائل
- ۷- جرمگیری برروی کست

۴۶-۵-پریودوتولوژی ۲ عملی (ا واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱- معاینه و تشکیل پرونده
- ۲- تشخیص و طرح درمان بیماریهای لته
- ۳- جرمگیری بالا وزیر لتهای با وسائل دستی
- (۳ بیمار)
- ۴- صاف کردن سطح ریشه دندان با وسائل دستی
- (۱ بیمار)

۴۶-۶-پریودوتولوژی ۳ عملی (ا واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱- تشخیص و طرح درمان بیماریهای پریودنتال
- ۲- آموزش نحوه استفاده از دستگاه اولتراسونیک
- ۳- جرمگیری بالا وزیر لتهای همراه با صاف کردن سطح ریشه دندان (۴ بیمار)
- ۴- کردن سطح ریشه با وسائل اولتراسونیک (۴ بیمار)
- ۵- کورتاژ یا Enap (۱ بیمار)

۴۶-۷-پریودوتولوژی ۴ عملی (ا واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱- تشخیص بیماریهای پریودنتال
- ۲- درمان اورژانسهای پریودنتال (۲ بیمار)
- ۳- جرمگیری بالا وزیر لته همراه با صاف کردن سطح ریشه دندان (۲ بیمار)
- ۴- کورتاژ لته (۱ بیمار)
- ۵- کمک کردن در جراحیهای پریودنتال (۲ بیمار)
- ۶- جراحیهای پریودنتال (۱ بیمار)

۴۷- پروتز متحرک پارسیل

تعداد ونوع واحد: ۸ واحد نظری و ۲ واحد عملی)

هدف: - آشنائی با آماده سازی دهان جهت پذیرفتن پروتز پارسیل متحرک و درمان بی دندانی پارسیلی در یک قوس دندانی آماده جهت شروع ساخت یک پروتز پارسیل متحرک

۱- ۴۷- پروتز متحرک پارسیل ۱ نظری (۱ واحد)

۲- ۴۷- پروتز متحرک پارسیل ۲ نظری (۱ واحد)

۳- ۴۷- پروتز متحرک پارسیل ۱ عملی (۲ واحد)

۴- ۴۷- پروتز متحرک پارسیل ۲ عملی (۲ واحد)

۵- ۴۷- پروتز متحرک پارسیل ۳ عملی (۲ واحد)

۱- ۴۷- پروتز متحرک پارسیل ۱ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- اختصاصات یک طبقه‌بندی قابل قبول

- کلاس بندی قوس‌های بی دندانی پارسیل

- کندی - اپلگیت

- کلاس بندی پروتز پارسیل متحرک

- کرادوک (برمبنای نوع ساپورت)

۲- اجزای پروتز پارسیل متحرک:

- اتصال دهنده‌های اصلی فک بالا و طراحی آنها

- اتصال دهنده‌های اصلی فک پائین و طراحی آنها

آنها

- علل Survey

- شرح دستگاه سرویور

- فاکتورهای مؤثر در سروی کردن

۳- ۴: Survey - ۵- ۵: (Retention) - ۶- ۶: (Support)

- تعریف

- فاکتورهای مؤثر در گیر

- تعریف

- انواع گیرهای مکانیکی (نگهدارنده‌های

- انواع ساپورت

(مستقیم)

- رست

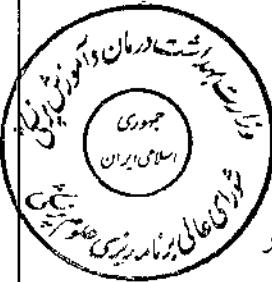

- تعریف	- کلاسپ
- اعمال، فرم و محل	- تعریف
۹- قالب گیری :	- شرایط یک کلاسپ
- مواد قالب گیری	Support -
- قالب گیری اولیه و کست اولیه	Retention -
- مراحل انجام کار بروی کست اولیه	Stabilization -
Survey -	Reciprocation -
- طراحی اسکلت فلزی	Encirclement -
- تری اختصاصی	Passivity -
- قالب گیری اصلی	- انواع کلاسپ ها
- قالب گیری اصلی و تهیه کست اصلی	۶- نگاهدارنده شیرمستقیم :
Relief, - سروی و مراحل لابراتواری بروی آن	- عوامل مؤثر در جلوگیری از حرکات پروتزهای پارسیل متحرک
Blockout	- حرکات چرخشی و محورهای آنها
۱۰- دوبلیکیت و فرم دادن الگوی مومی :	- انواع
- کارهای لابراتواری :	- اعمال کمکی
- اسپروگذاری	۷- بیس (Base)
- سیلندر گذاری	- تعریف
- کستینگ	- انواع، معاایب و مزایا
- پالیش	- اعمال
Tooth bounded	- الف: در پروتزهای پارسیل
Tooth, Tissue,	- ب : در پروتزهای پارسیل
bounded	- شرایط یک بیس ایده آل
	- اتصال دهنده های فرعی :

۴۷- پروتز متحرک پارسیل ۲ نظری (ا واحد)

- موم اکلوزیون با اسکلت فلزی
- ثبت فیس بو
- انتقال روابط فکی به آرتیکولاتور
- انتقال کست بالا با فیس بو
- انتقال کست پائین

۶- انتخاب و چیدن دندانها:

- نحوه انتخاب دندانهای قدامی و خلفی
- طرز چیدن دندانهای قدامی و خلفی
- امتحان کردن دندانهای چیده شده

۷- مراحل لابراتواری:

- مدل از، مفل گذاری، پختن
- خارج کردن از مفل، انتقال مجد به آرتیکولاتور
- تنظیم سطوح اکلوزالی، جدا کردن پروتز از کستها
- پرداخت

۸- تحويل پروتز به بیمار:

- بررسی انطباق اجزاء پروتز با انساج مربوطه
- بررسی روابط اکلوزالی
- ثبت روابط و انتقال مجدد به آرتیکولاتور - رفع خطاهای اکلوزالی
- دستورات بهداشتی و نحوه استفاده از پروتز
- بازدیدهای بعدی

۹- ری بیس، ریلاین - ترمیم:

- موارد تجویز
- طرز عمل

۱۰- پروتزهای پارسیل موقت و فوری و غیرعادی:

- نحوه و مراحل درمان

استفاده از پروتزهای موقت جهت **Tissue Conditioning**

۱۱- پروتزهای فکی صورتی:

- طبقه بندی **Cleft** (ضایعات مادرزادی)
- طبقه بندی **Arramany** (ضایعات اکتسابی)
- معرفی یک مورد و نحوه مراحل درمان

سرفصل دروس:

۱- تشخیص و طرح درمان:

- جراحی
- درمانهای پریودنتال
- ارتوادنسی
- اکلوزال تراپی
- آماده نمودن دندانهای پایه
- تصحیح کانتور دندانها با تراش
- کورون
- اسپلینت (بریج - اسپلینت بار)
- مروری بر اتصالات های داخل تاجی، خارج تاجی

۲- اصول طراحی پروتز پارسیل:

- اصول بیومکانیک (اهرم ها، سطوح شبیه دار، **(Wedging)**
- اختلاف طراحی بین دو گروه عمدۀ کلاس های I و II و کلاس III کندی
- تفاوت در ساپورت و گیر
- طراحی اجزاء پروتز براساس نوع ساپورت (بافتی دندانی - دندانی)

۳- قالب گیری:

- تعریف
- قالب گیری آناتومیک
- قالب گیری فانکشنال
- چند روش قالب گیری فانکشنال

۴- اکلوزن:

- تماس های اکلوزالی مناسب در کلاس های مختلف کندی
- تماس اکلوزالی مناسب پروتز تک فکی در مقابل پارسیل متحرک

۵- ثبت روابط:

- امتحان کردن اسکلت فلزی در دهان
- روش های مختلف ثبت روابط فکی
- ارتباط مستقیم کست ها
- ثبت روابط با رکورد بیس و موم اکلوزن
- موم اکلوزیون با بیس آکریلی

۴۷-۳-پروتز متحرک پارسیل ۱ عملی (۲ واحد)

محل آموزش: فانتوم

میزان حداقل آموزش (Requirement)

ساخت اسکلت فلزی پروتز پارسیل بر روی مدل

۴۷-۴-پروتز پارسیل ۲ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

جایگزینی بی دندانی یک فک بیمار با پروتز

پارسیل دارای اسکلت فلزی

۴۷-۵-پروتز متحرک پارسیل ۳ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

معالجه یک بیمار با پروتز پارسیل دارای

اسکلت فلزی

۴۸-پروتز ثابت

تعداد نوع واحد: ۱۱ واحد (۳ واحد نظری و ۸ واحد عملی)

هدف:

- ۱- یادگیری، فهم و درک مطالب و بکار بردن مطالب تئوری در کارهای کلینیکی
- ۲- آموزش علمی و عملی بمنظور ترمیم دندانها و جایگزینی دندانهای از دست رفته
- ۳- آموزش نحوه حفظ دندانها موجود با رستوریشن های ثابت و رعایت بهداشت و نکات پیشگیری
- ۴- آموزش نحوه تأمین زیبائی و فانکشن مورد نیاز بیماران

- ۴۸-۱- پروتز ثابت ۱ نظری (۱ واحد)
- ۴۸-۲- پروتز ثابت ۲ نظری (۱ واحد)
- ۴۸-۳- پروتز ثابت ۳ نظری (۱ واحد)
- ۴۸-۴- پروتز ثابت ۱ عملی (۴ واحد)
- ۴۸-۵- پروتز ثابت ۲ عملی (۲ واحد)
- ۴۸-۶- پروتز ثابت ۳ عملی (۲ واحد)

۴۸-۱-پروتز ثابت ۱ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

آماده کردن نسوج دهانی، کنار زدن لشه و کنترل
بزاق برای قالب گیری
مواد قالب گیری مزايا و معایب هریک
روشهای قالب گیری (قالب گیری با الاستومرها) و
تهیه تری اختصاصی

۶- تهیه کست و دای (Working Cast, Dies)

تکنیک های مختلف پین گذاری و تهیه دای
انواع دای (دای گچی، دای فلزی (الکترولیز)، دای
اپوکسی رزین)
تریم و دیچ کردن دای

۷- روشهای رکورد گیری و انتقال کستها به ارتیکولاتورها:

انتقال کست بالا: فیس بو و استفاده از فیس بو

۱- مقدمات پروتز ثابت:

معرفی، تاریخچه، ترمینولوژی

۲- اصول بیومکانیکی تراش:

قوانين و اصول تراش

انواع تراش و فینش لاین ها (مزايا و معایب)

انتخاب محل قراردادن فینش لاین

۳- تراش و آماده کردن دندان برای فول کراون:

تراش دندان برای کراون - تمام ریختگی فلزی

آلیاژ - پرسلن تمام پرسلنی (از قبیل ژاکت کراون

و.....)

۴- آشنایی با روش های ساخت روکش های موقت

(بطور مختصر)

۵- اصول و روشهای قالب گیری:

بررسی نوافص کستینگ (تخلخل، خشونت سطوح پروتز، کامل ریخته نشدن)
آماده کردن کستینگ برای امتحان کلینیکی و Finishing & polishing

۱۲ - تراش دندان برای پارسیل و نیر کراونها:
مزایا و معایب
کراونهای $\frac{3}{4}$ قدامی، کراونهای $\frac{3}{4}$ خلفی بالا و پائین
کراونهای $\frac{7}{8}$ و موارد دیگر
۱۳ - تراش دندان برای اینله و انله:
تعریف، مزایا و معایب هریک
تراش اینله، تراش انله

۱۴ - اصول بیولوژیکی تراش:
اثرات تراش بر نسج دندان:
سرعت، درجه حرارت وسائل تراش دهنده، کندی
و تیزی فرز، تراش خشک و مرطوب،
تراش زیاد و تراش کم

اثرات مواد بر تراش و نسج دندان:
مواد کف بندی، وارنیش، مواد قالب گیری، مواد
کراون موقت، (اکریل رزینها و ...)، سمانها و مواد
دیگر. سازگاری مواد با نسوج دندانی و نسوج نرم
اطراف
اثرات نخ و نخ گذاری برای کنار زدن لته

انتقال کست پائین: اکلوژن مرکزی (CO) و رابطه
مرکزی (CR)، روشاهای ثبت CO و CR
مواد رکورددگیری

۸ - تهیه مدل مومی (Wax up):
آماده کردن دای برای فرم دادن مدل مومی
روش تهیه مدل مومی برای فول کراون + Facing
روش تهیه مدل مومی برای کراونهای آلیاژ - پرسیلن

۹ - پوئیک و انواع آن و تهیه مدل مومی آن:
۱۰ - اصول سیلندر گذاری (Investment):
گچهای سیلندر گذاری و خواص آنها
سیلندر و مشخصات آن
اسپرو - اسپرو گذاری

مقوای نسوز و دلائل بکارگیری آن
مراحل سیلندر گذاری و روشاهای آن - آشنائی با Vaccum Mixtuer Machine

۱۱ - اصول و روشاهای ریختگی (Casting):
وسایل کار در ریختگی:
دستگاه (کوره) ذوب موم (Burn out)
ماشینهای ریختگی
وسائل ذوب آلیاژ
مراحل کستینگ (ریختن سیلندر)
حذف موم داخل سیلندر (Burn out)
ذوب آلیاژ، راههای مختلف ذوب آلیاژ، درجه حرارت ریختگی

مراحل اصلی کستینگ (انتقال سیلندر به سانتریفوژ
- انتقال آلیاژ و ذوب آن - نحوه استفاده از سانتریفوژ و ...)

مراحل خارج کردن کستینگ از سیلندر

۴۸- پروتز ثابت ۲ نظری (۱ واحد)

سوفصل دروس :

پستهای پیش ساخته و انواع پست بیلداپ - مزایا و

معایب

پستهای ریختگی (روش مستقیم - غیرمستقیم - مزایا و معایب)

۳- پروتزهای موقتی (بینایی‌نی) :
اهمیت و اهداف

تکنیک ساخت (انواع) : پیش ساخته، ساختنی
مستقیم، ساختنی غیرمستقیم

کراون موقت برای دندانهای روت کانال تراپی شده
مواد کاربردی برای ساخت رستوریشن موقت -

مزایا و معایب هریک

سمان کردن کراونهای موقت - انواع سمانهای
موقت (خیلی مختصر)

۴- مروری بر نکات حائز اهمیت اصول قالبگیری :
روشهای کنار زدن لشه (روش‌های مکانیکی،
شیمیائی، جراحی و الکتروسرجری)

مزایا و معایب هریک

تکنیکهای قالبگیری (الاستومری - هیدرولوئید -
حلقه مسی)

۵- مراحل رکوردنگی و ارتیکولاسیون (بررسی

مجدد) :

CR و CO

روشهای ثبت CO و CR

۱- تشخیص و طرح درمان و پیش آگهی در پروتز
ثابت :

جمع آوری اطلاعات : مصاحبه با بیمار، علت
مراجعه، تاریخچه پزشکی و دندانپزشکی،
بررسیهای داخل و خارج دهانی، رادیوگرافیها،
کستهای تشخیصی و انتقال کستهای ارتیکولاتور

- تشخیص : بر مبنای اطلاعات کسب شده
موارد تجویز و عدم تجویز پروتز ثابت

- طرح درمان :

بررسی نیازهای درمانی بیمار، پیشگیری - درمان
rstوریشن‌های قبلی، انواع رستوریشن‌های پروتز
ثابت بر مبنای نیازهای بیمار، درمانهای قبل از
پروتز ثابت (مراحل ترتیبی درمانها)، مراحل
درمان پروتز ثابت (ارزشیابی دندانهای پایه،
ارزشیابی پریودنالی - ارزشیابی اکلوژنی)، موارد
خاص که به توجه بیشتری نیاز دارند. طراحی
بریجهای

۲- چگونگی آماده‌سازی دندانها با پوسیدگیهای
وسيع و دندانهای روت کانال تراپی شده برای

rstوریشن‌های ثابت

پین بیلداپ (انواع پین‌ها - شرایط کاربری پین‌ها)
روشهای اصول استفاده از دندانهای روت کانال

تراپی شده برای پست کور

<p>راعایت بهداشت پروتزها)</p> <p>۱۱- پرسلن و پرسلن گذاری:</p> <p>انواع پرسلن و ترکیبات آنها</p> <p>وسائل پخت پرسلن</p> <p>مراحل پخت پرسلن</p> <p>مکانیسمهای اتصال پرسلن به آلیاژ</p> <p>رنگ و انتخاب رنگ در دندانپزشکی</p> <p>۱۲- امتحان کلینیکی پرسلن:</p> <p>بررسی نقاط تماس، انطباق، کانتور</p> <p>بررسی اکلوژن و تصحیح اکلوژن</p> <p>رنگ آمیزی و انواع آن</p> <p>گلیز و انواع آن - مزایا و معایب هر یک</p> <p>پرداخت (Finishing & Polishing)</p> <p>۱۳- اتچمنت ها و کاربرد آنها:</p> <p>۱۴- طراحی ویژه کراونهای پایه پارسیل:</p> <p>نکات حائز اهمیت در تهیه مدل مومنی</p> <p>نکات حائز اهمیت در استفاده از اتچمنت ها</p>	<p>روشهای ثبت حرکات طرفی</p> <p>تکنیک (Functionally Generated path Technique) FGP</p> <p>۶- آلیاژهای ریختگی - خصوصیات و کاربرد آنها:</p> <p>۷- طراحی ساختار فلزی (Coping Design):</p> <p>۸- امتحان ساختار فلزی:</p> <p>امتحان کلینیکی فول کراون ریختگی - فریم آلیاژ پرسلن</p> <p>روشهای تهیه ایندکس و اتصال دو قسمت فریم فلزی برای لحیم</p> <p>۹- مشخصات و ترکیبات لحیم و روشهای کاربرد لحیم:</p> <p>لحیم و خواص آن، مشخصات محل لحیم، مراحل لحیم کاری</p> <p>بررسی محل لحیم شده، لحیم قبل از پخت، لحیم بعد از پخت</p> <p>۱۰- سمان کردن:</p> <p>انواع سمان، خواص و کاربرد هر یک</p> <p>تکنیک های سمان کردن (موقعت، دائم و مراحل انجام کار)</p> <p>مراحل سمان کردن</p> <p>بررسیهای بعد از سمان کردن</p> <p>آموزش بهداشت و مراقبت های بعدی (Follow-up)</p> <p>(اهمیت بهداشت دهان در پروتز ثابت و اصول</p>
--	---

۴۸-۳-پروتز ثابت ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

پوئینگ) در ارتباط با پریودونشیوم اسپلینت (تعریف و موارد استفاده، انواع اسپلینت)

تروماتیک اکلوژن
گرفتاری محل انشعاب ریشهها-
Hemisection-

Root Amputation, Furcation Involvement

(موارد تجویز، تکنیک جراحی، اصول و روشهای درمان پروتزی)

- پروتز - اندو و ارتو:

- بررسی کارهای درمانی در ارتباط با هم
- مراحل درمانهای پریو - اندو - ارتو - ترمیمی -
پروتز)

۴- موفقیت و عدم موفقیت در درمانهای پروتز
ثابت (علل و چگونگی رفع آنها):

عدم موفقیت کلینیکی و بیولوژیکی
عدم موفقیت لابراتواری و بیوفیزیکی و
بیومکانیکی
عدم موفقیت موادی

عدم موفقیت زیبائی و مربوط به روابط انسانی
ترمیم پروتزهای ثابت قبلی موجود در دهان بیمار

۵- ایمپلنت در پروتز ثابت:
تعریف، مختصری تاریخچه، انواع، فلسفه کاربرد
آنها

اصلوں و مسبانی **Osseointegration**- انواع

۱- رستوریشن‌های باند شونده (ترواش، مراحل کار،
مزایا و معایب هریک):

rstوریشن‌های پرسلن باند شونده (فول کراون
پرسلنی - اینله و انله پرسلنی و لامینیت و نیر
پرسلنی)

rstوریشن‌های ریختگی باند شونده (اسیداج
ریتینرهای)

rstوریشن‌های باند شونده برای تغییر کانتور
۲- زیبائی (استینیک) در پروتز ثابت:

عوامل مؤثر در زیبائی و تأثیر هریک بر زیبائی
نور و رنگ، عوامل مؤثر در انتخاب رنگ
Illusion، اصول و راههای ایجاد آن

ایجاد نمای جوان، مسن، دندان کوچکتر، دندان
بزرگتر، دندان کوتاهتر و بلندتر
رنگ آمیزی و ایجاد خصوصیات خاص (داخلی و
خارجی)

۳- ارتباط پروتز ثابت با رشته‌های پریو، اندو،
ارتودنسی (بخصوص پریو پروتز)

- پریو پروتز:

بررسی پریودونشیم و آناتومی ناحیه
بررسی تمام مراحل ساخت پروتز (از جمله
انتخاب دندان پایه، چگونگی تراش و فینیش لاین
و کنار زدن لثه و رستوریشن‌های موقتی و طراحی

لیگامانها در حرکات فک پائین)

ایمپلنتهای موجود

۱۰- ثبت روابط فکین:

ثبت رابطه وضعیتی - فیس بو

شرح روش ساخت پروتزهای ثابت بر روی

ایمپلنت و اختصاصات آن

ثبت رابطه مرکزی و اکلوژن مرکزی - مزايا و
معایب و موارد استفاده هر یك

(قالب گيري - امتحان فريم - اکلوژن، جايگريني
در دهان - بهداشت)

ثبت روابط غيرمرکزی (طرفی و پیشگائي)

۶- معرفی و تعریف اکلوژن و سیستم

۱۱- عوامل تعیین کننده اکلوژن Occlusal Determinants)

استوماتوگناستیک :

آناتومی و فیزیولوژی :

فکین و دندانها

تعیین کننده های قدامی اکلوژن

پریودونشیم و پروپریوسپشن ها

تعیین کننده های خلفی اکلوژن

عضلات جونده، زیان، کام نرم، حالت دهنده

تأثیر حرکات فک و تعیین کننده های اکلوژن بر

صورت، موقعیت سروگردن بدون نقش آنها در

مورفولوژی سطح اکلوزال دندانها

حرکات مفصل گیجگاهی فکی.

۱۲- اختلالات مفصل گیجگاهی فکی :

۷- اکلوژن نرمال (فیزیولوژیک) Physiologic Oclusion

تقسیم بندی اختلالات

Balanced, Group

Function, Anterior guidance

امتحانات رادیوگرافیکی و پاراکلینیک

۹- حرکات فک پائین :

روشهای درمانی اختلالات مفصل گیجگاهی فکی

آناتومی مفصل گیجگاهی فکی (خلاصه و مختصر

نایت گارد و بایت گارد (اسپلنت اکلوزالی)

- بررسی مجدد)

رابطه انترفرنس با عضلات

مسیرهای حرکتی کنديلها - محور افقی چرخشی

تصحیح اکلوژن

کنديلها - موقعیت نهائی کنديل

۱۳- ارتقای و فاصله عمودی و اصول بررسی و

حرکات مرزی و فانکشنال فک پائین

بازسازی آن در بیماران

آناتومی فانکشنال عضلات و لیگامانهای مؤثر در

حرکات فک پائین (بررسی رُل عضلات و

۴۸-۴- پروتئز ثابت ا عملی (۴ واحد)

- فوق (مولر اول)
- ۶- سیلندر گذاری و کستینگ
- ۷- پرداخت و تحويل بريج
- ۸- تراش دندان سانترال بالا (روت کاتال شده) برای پست کور
- ۹- ساخت پست کور ریختگی دندان سانترال بالا
کل کار عملی:
اسکلت بريج سه واحدی + یک پست کور
ریختگی

۴۸-۵- پروتئز ثابت ۲ عملی (۲ واحد)

- (تمام مراحل لابراتواری باید توسط دانشجو انجام شود)
- کل کار عملی:
یک تک کراون یا یک بريج سه واحدی خلفی برای بیمار

محل آموزش: فانتوم

- میزان حداقل آموزش (Requirement)**
- ۱- تراش دندان پره مولر دوم برای آلیاژ پرسلن (PFM)
  - ۲- تراش مولر دوم برای فول کراون ریختگی (FGC)
  - ۳- قالب گیری
  - ۴- تهیه دای و کست کار - ارتیکولیشن
  - ۵- Wax up ریتینرها و پونتیک بین دو دندان

۴۸-۶- پروتئز ثابت ۳ عملی (۲ واحد)

- ۵- ساخت کامل یک بريج خلفی
- کل کار عملی:
یک پست کور + یک بريج سه واحدی خلفی یا قدامی

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱- مراحل اولیه درمان بیمار
- ۲- آماده کردن کانال برای پست
- ۳- تهیه پست کور (روش مستقیم یا غیرمستقیم)
- ۴- سماق کردن پست کور

۴۹-پروتز متحرک کامل

تعداد ونوع واحد: ۹ واحد (۲ واحد نظری و ۷ واحد عملی)

هدف: آموزش نظری جهت درمان بیماران بدون دندان که با دهان آماده برای پذیرفتن پروتز متحرک کامل مراجعه می‌نمایند.

- ۱-۴۹-۱-پروتز متحرک کامل ۱ نظری (۱ واحد)
- ۲-۴۹-۲-پروتز متحرک کامل ۲ نظری (۱ واحد)
- ۳-۴۹-۳-پروتز متحرک کامل ۱ عملی (۲ واحد)
- ۴-۴۹-۴-پروتز متحرک کامل ۲ عملی (۲ واحد)
- ۵-۴۹-۵-پروتز متحرک کامل ۳ عملی (۲ واحد)
- ۶-۴۹-۶-پروتز متحرک کامل ۴ عملی (۱ واحد)

۱-۴۹-۱-پروتز متحرک کامل ۱ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

۱- مقدمات:

تعریف پروتز (terminology)

- انواع پروترهای دندانی

- علل جایگزینی

- محدودیت‌های پروترهای متحرک

۲- آنatomی فانکشنال در ارتباط با پروتز کامل:

- استخوان شناسی

- آنatomی داخل دهان

- آنatomی عضلات در ارتباط مستقیم با پروتز کامل

- مخاط دهان میکروسکوپیک و ماکروسکوپیک

- شناخت سطوح پروتز کامل

- آنatomی یک سوم تحتانی صورت

۳- قالب گیری:

- تعریف

- اهداف قالب گیری:

- حفظ انساج

- ساپورت

- ثبات

- گیر

- زیبائی

- مواد قالب گیری

- تعریف مفاهیم انواع قالب گیری (فقط تعریف)

- قالب گیری اولیه :

- تهیه کست اولیه

- تری اختصاصی

- قالب گیری اصلی :

- بوردر مولدینگ

- قالب گیری اصلی

- باکسینگ

- تهیه کست اصلی

۴- حرکات فک پالین:

- معرفی یک آرتیکولا تور از پیش تنظیم یافته

Free Plane نظریه

- معرفی یک آرتیکولا تور نیمه قابل تنظیم
دانشگاهی نظریه دنتاتوس یا هانوی مدل H_2

۸- انتقال روابط فکی به آرتیکولا تور:

- انتقال کست بالا با مانیگ جیگ
Gig

- انتقال کست بالا با فیس بو
- انتقال فک پائین

۹- امتحان دندان های چیده شده و روابط فکی:
نحوه ثبت روابط مجدد در روابط فکی نادرست و
انتقال آن به آرتیکولا تور

۱۰- مراحل لبراتواری:

- مدل از

- مفل گذاری

- آکریل گذاری

- پختن

- خارج کردن از مفل

Remounting - انتقال مجدد به آرتیکولا تور

- تنظیم سطوح اکلوزالی

- پرداخت

۱۱- تحويل پروتز به بیمار:

- بررسی سطوح

- استفاده از خمیرهای نشان دهنده نقاط فشار

- بررسی اکلوزن

- دستورات استفاده از پروتز و مراجعات بعدی

- آناتومی **J.T.M.**

- آناتومی عضلات و لیگامان های مؤثر در حرکات
و محدودیت حرکات فک پائین

- حرکات کندیلی

- محورهای چرخشی

- مسیر حرکات جابجائی

- حرکات مرزی

۵- روابط فکی :

Vertical Relation - روابط عمودی

Horizontal Relation - روابط افقی

Orientation Relation - روابط وضعیتی

- رکورد بیس

- مراحل عملی ثبت روابط فکی بطريقه متداول

۶- انتخاب دندان:

- دندان های قدامی:

- اندازه

- فرم

- رنگ

- جنس

- دندان های خلفی:

- اندازه

- فرم

- رنگ

- جنس

- مزایا و معایب دندانهای مصنوعی آکریلی و چینی

۷- آرتیکولا تورها:

- تعریف

- تقسیم بندی

- ساده

- از پیش تنظیم یافته

- قابل تنظیم

۴۹-۲ پروتز متحرک کامل ۲ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس

- ۱- تشخیص و طرح درمان:
  - تعریف و اهمیت تشخیص
  - ۲- تشخیص کلینیکی:
    - حالات روانی بیمار از نظر برخورد با پروتز
    - (تقسیم بندی House)
    - بررسی عوامل سیستمیک
    - بررسی عوامل موضعی
    - بررسی تغذیه در سالمدان و نیازمندان به پروتز
    - کامل
  - ۳- تشخیص پاراکلینیک:
    - بررسی رادیوگرافی ها
    - بررسی مانتنگ تشخیصی
  - ۴- طرح درمان بر مبنای یافته های تشخیص:
  - ۵- آماده سازی دهان:
    - Abused Tissue -
    - روش های آماده سازی دهان
    - الف: جراحی
    - ۱- بافت های نرم، بافت سخت
    - ۲- Ridge Augmentation
    - ب: غیر جراحی
    - (Tissue Conditioning)
  - ۶- انواع قالب گیری:
    - با فشار
    - بدون فشار
    - با فشار انتخابی
    - مزایا و معایب انواع قالب گیری
- ۱- اصول و قوانین اکلوژن در پروتز کامل:**
- تئوری های اولیه اکلوژن
  - تئوری های اکلوژن
  - بالанс اکلوژن
  - قوانین پنج گانه هانو در حرکات پیشگرائی و طرفی
  - ارگانیک اکلوژن
  - اکلوژن خشی
- ۲- ثبت روابط فکی:**
- انواع ثبت روابط فکی
  - استاتیک و فانکشنال
  - مرکزی و غیر مرکزی
  - ثبت روابط بوسیله رسامهای داخل دهانی و خارج دهانی
- ۳- آرتیکولا تور:**
- اصول ساخت آرتیکولا تورهای مختلف
  - انواع آرتیکولا تورها
  - از نظر قابلیت تنظیم
  - از نظر آناتومیکی (آرکان - نان آرکان)
  - کاربرد آرتیکولا تورها در پروتز کامل
- ۴- چیدن دندانها:**
- در روابط اسکلتالی کلاس II و III
  - دندانهای بدون کاسپ (منوبیلین)
- ۵- انتخاب دندانهای چیده شده Try in :**
- بررسی روابط افقی (CR) و اکلوژن در موقعیت های غیر مرکزی

- انتخاب و چیدن دندانها

: Overlay Denture - ۱۶

- تعریف و طبقه بندی

- موارد تجویز

- مزایا و معایب

- روش‌های درمان و تحويل به بیمار

(Immediate Prosthetic) - ۱۷

: Denture)

- تعریف و انواع آن

- تشخیص و طرح درمان

- مراحل تهیه پروتز کامل فوری و تهیه راهنمای جراحی

- تحويل و دستورات لازم به بیمار

: Transitional Denture - ۱۸

- تعریف

- کاربرد و موارد استفاده

- روش‌ها و مراحل ساخت

: Implant - ۱۹

- تعریف

- انواع و موارد کاربرد در دهان‌های بدون دندان

- شرح مختصری از ساختن پروتزهای کامل ثابت و متحرک متکی بر ایمپلنت

- بررسی روابط عمودی و استیک و فونتیک

: Remounting - ۱۲

- انواع ری مانتینگ

- لاپراتواری

- بعد از ثبت روابط از بیمار

- خطاهای و رفع آن

- دندانپزشک

- بیمار

- لاپراتوار

: Trimming, Reline and Repair - ۱۳

- ترمیم بیس شکسته

- مراحل ترمیم دندان شکسته

- ریلاین و ری بیس

- تشخیص، طرح درمان، آماده سازی دهان

- مراحل کلینیکی و لاپراتواری

: Problems of Complete Dentures and Their Solutions - ۱۴

- درد

- گیر و ثبات

- تکلم

- زیبایی

- تهوع

(Single Denture) - ۱۵

- تعریف، انواع، موارد تجویز و عدم تجویز

- بررسی مشکلات S.D (پلین اکلوزال، اختلاف ساپورت)

- ثبت روابط فکی و مشکلات آن

۴۹-۳-پروتز متحرک کامل ۱ عملی (۲ واحد)

محل آموزش: فانتوم
میزان حداقل آموزش (Requirement)
 ساخت یک دست پروتز کامل بر روی مدل

۴۹-۴-پروتز متحرک کامل ۲ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)
 ساخت یک دست پروتز کامل (فك بالا و پائین) برای یک بیمار بدون دندان با دهان آماده

۴۹-۵-پروتز متحرک کامل ۳ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)
 درمان یک بیمار بدون دندان و جایگزینی دندانها با پروتز کامل (فك بالا و پائین)

۴۹-۶-پروتز متحرک کامل ۴ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)
انجام حداقل دو مورد از موارد ذیل:

- پروتزهای موقتی (فلیپر، ترانزیشنال، **Interim**)
- اسپلینت جراحی
- پروتز کامل فوری

Single Denture -

- ریلاین
- ری بیس
- ری پیر

۵۰- جراحی دهان و فک و صورت

تعداد ونوع واحد: ۱۱ واحد نظری و ۷ واحد عملی)

هدف: آموزش نظری و عملی به دانشجویان جهت آشنا شدن به کلیه اصول و ضوابط جراحی دهان بطوریکه دانشجو پس از اتمام دوره جراحی دهان قادر باشد اعمال جراحی کوچک دهان را انجام دهد و در مواردی که جراحی بزرگ فک و صورت مطرح باشد بیمار را راهنمایی صحیح نموده و کمکهای اولیه را در صورت لزوم ارائه نماید.

- ۱-۵۰- جراحی دهان، فک و صورت ۱ نظری (۱ واحد)
- ۲-۵۰- جراحی دهان، فک و صورت ۲ نظری (۱ واحد)
- ۳-۵۰- جراحی دهان، فک و صورت ۳ نظری (۱ واحد)
- ۴-۵۰- جراحی دهان، فک و صورت ۴ نظری (۱ واحد)
- ۵-۵۰- جراحی دهان فک و صورت ۱ عملی (۱ واحد)
- ۶-۵۰- جراحی دهان فک و صورت ۲ عملی (۱ واحد)
- ۷-۵۰- جراحی دهان فک و صورت ۳ عملی (۲ واحد)
- ۸-۵۰- جراحی دهان فک و صورت ۴ عملی (۱ واحد)
- ۹-۵۰- جراحی دهان فک و صورت ۵ عملی (۲ واحد)

۱-۵۰-۱- جراحی دهان، فک و صورت ۱ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- مقدمات جراحی - بیماریهای سیستمیک و آزمایشات
  - ۲- معزفی رشته جراحی دهان و فک و صورت
  - ۳- تهیه سوابق بیمار
  - ۴- ارزیابی روانی بیمار
  - ۵- برقراری ارتباط با بیمار
  - ۶- آزمایشات لابراتوری
  - ۷- بیماریهای سیستمیک (کاردیوواسکولار - کلیوی - مغزی - خونی - متابولیک و...)
  - ۸- اصول کنترل عفونت
  - ۹- اصول آسپسی
  - ۱۰- اصول وروشهای استرلیزاسیون
  - ۱۱- باکتریولوژی جراحی
  - ۱۲- بیحسی موضعی، اصول آرامبخشی، عوارض نوروآناتومی در ارتباط با بیحسی موضعی
  - ۱۳- شناخت درد در ناحیه فک و صورت
  - ۱۴- فارماکولوژی داروهای بیحسی موضعی
- واژوکنستریکتورها
  - روشاهای بیحسی موضعی و تکنیکهای تزریق
  - عوارض موضعی و عمومی و سیستمیک داروها و درمان آنها
  - اصول آرامبخش و **sedation**
  - اصول جراحی
  - آشنایی با وسائل عمومی جراحی
  - نخهای بخیه
  - سوزن بخیه
  - چاقوی جراحی
  - اصول کاربری وسائل جراحی
  - نحوه پوشاندن و آماده سازی بیمار
  - چگونگی ترمیم زخم
  - فارماکولوژی جراحی و اصول نسخه‌نویسی

٥٠- جراحی دهان، فک و صورت ۲ نظری (واحد)

سرفصل دروس:

- آشنائی با وسایل
  - اصول بیرون آوردن دندانهای شیری و دائمی
  - موارد تجویز و عدم تجویز بیرون آوردن دندانها
  - همراهی
  - درای ساکت
  - ادم و درد
  - شکستگیهای آلوئول فک متعاقب کشیدن دندان
  - صدمه به مفصل گیجگاهی فکی
  - صدمه به اعصاب حسی و موارد دیگر
  - بیرون آوردن دندانها با آنومالیهای آناتومیک و
  - جراحی دندانهای نهفته
  - ۲- سینوس و O.A.F
  - درمان جراحی O.A.F
  - ۳- اورژانسها و تزریقات
  - شوک و سنکوب
  - سربر و واسکولار
  - متابولیک
  - کاردیو و اسکولار
  - داروهای اورژانس و کاربرد آنها
  - احیاء حیات (C P R)

٣-٥٠- جراحی دهان، فک و صورت ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- عفونتها و آنتی بیوتیک

  - عفونتهای غیراختصاصی دهان فک و صورت
  - اصول آنتی بیوتیک درمانی در جراحی دهان
  - ملاحظات جراحی در عفونتهای اختصاصی دهان و فک و صورت
  - استئومیلیت

۲- جراحی قبل از پروتز و ایمپلنت

  - جراحی پلاستیک فک
  - اصول وستیولوپلاستی
  - اصول جراحی در هیپرپلازی‌ها

۳- کیستها و تومورهای ناحیه دهان فک و صورت

  - تومورهای خوش خیم و بد خیم
  - ضایعات شبیه تومور ال
  - اصول جراحی تومورها
  - بیوپسی و روشاهای آن
  - بیماری‌های غدد براقی

۴- کاربرد لیزر، کرایوسرجری، الکتروسرجری در جراحی دهان

۴-۵۰- جراحی دهان، فک و صورت ۴ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- التیام طبیعی شکستگی
- اصول درمان شکستگیها
- اختلالات و درمانهای جراحی و غیرجراحی
- مفصل گیجگاهی فکی
- اصول درمان شکاف لب و کام
- ارتوسروجری
- دندانپزشکی بیمارستانی
- اصول پیوند (ایمپلانتاسیون - ترانسپلانتاسیون - ریپلانتاسیون)
- جراحی اندودنتیک
- شکستگیهای پاتولوژی و تروماتیک
- کمکهای اولیه و نقش دندانپزشکی عمومی
- معاینه
- احتلالات اعصاب حرکتی
- نوریت ها
- متابولیسم جراحی آب و الکتروولیت
- تروماتولوژی فک صورت
- معاينه
- شکستگیهای پاتولوژی و تروماتیک
- انواع شکستگیها

۵-۵۰- جراحی دهان فک و صورت ۱ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- حداقل پنج مورد
- آشنائی با بخش جراحی دهان و ضوابط آن و آشنائی عملی با اصول استرلیزاسیون
- آشنائی با انواع تکنیک های تزریق
- تزریق بیحسی موضعی و انجام آن تحت نظر استاد روى بیماران (ده مورد انفیلتراسیون - چهارمورد بلاک آنستزی)
- گرفتن تاریخچه بیماریها و تکمیل پرونده بیماران حداقل ده مورد
- شناخت وسائل جراحی
- معاینهات داخل و خارج دهانی تحت نظر استاد

۶-۵۰- جراحی دهان فک و صورت ۲ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- خارج کردن بخیه
- خارج کردن دندانهای قدامی فک بالا و پائین تک ریشه‌ای پنج مورد
- تزریق بیحسی موضعی در فک بالا و پائین حداقل پنج مورد به طریق انفیلتراسیون و پنج مورد بلاک آنستزی)
- آشنائی با داروهای اورژانس در دندانپزشکی

۵۰-۷- جراحی دهان فک و صورت ۳ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

۱ مورد	جراحی	۴ مورد	خارج کردن دندان قدامی و پرمولرهای فک بالا و پائین
۴ مورد	۴- زدن بخیه	۴ مورد	خارج کردن دندان مولرفک بالا و پائین ۴ مورد

۵۰-۸- جراحی دهان فک و صورت ۴ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

روئیده ساده	۱- خارج کردن دندانهای مولرو پرمولرو ساترال و ریشه های باقیمانده با عمل جراحی یک مورد
یک مورد	۳- کمک اول به جراح برای اعمال جراحی بزرگ یک مورد
	۲- یک مورد خارج کردن دندانهای عقل نیمه

۵۰-۹- جراحی دهان فک و صورت ۵ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

ب) آشنایی کامل با موارد ذیل:

- ۱- بررسی علائم حیاتی
  - فشارخون
  - نیص
  - درجه حرارت
  - تنفس
- ۲- صدایهای طبیعی قلب
- ۳- آشنایی با آزمایش‌های روتین لابراتواری
- ۴- آشنایی با احیاء حیات C.P.R.
- ۵- آشنایی با تفسیر رادیوگرافیها و سی‌تی اسکن
- ۶- تزیقات - داخل عضلانی - داخل وریدی
- ۷- کنترل و درمان موارد اورژانس نظیر Faint - شوک - راکسیونهای آلرژی و کلاپس
- ۸- انجام سایر اعمال جراحی دهان با تشخیص استاد
- ۹- خارج کردن دندانهای مشکل در فک بالا و پائین با عمل جراحی
- ۱۰- خارج کردن دندانهای نهفته
- ۱۱- الولکتوسی برداشتن تومورهای کوچک خوش‌خیم
- ۱۲- فرنکوتومی
- ۱۳- بستن آرج بار
- ۱۴- جراحی کیست‌های کوچک
- ۱۵- باز کردن آبسه داخل دهانی
- ۱۶- انجام سایر اعمال جراحی دهان با تشخیص استاد

* دانشجو موظف است طبق برنامه‌ریزی گروه جراحی ساعاتی از واحد عملی رادر بیمارستانهای وابسته به دانشگاه حضوری‌باشد (حضور در اورژانس بیمارستان، اطاق عمل، بخش تزیقات، درمانگاه دندانپزشکی و...)

۵۱- دندانپزشکی ترمیمی

تعداد ونوع واحد: ۹ واحد (۳ واحد نظری و ۶ واحد عملی)

هدف: آموزش مجموعه‌ای از دروس نظری و عملی به دانشجویان است به طوریکه قادر به تشخیص درجات مختلف پوسیدگی و درمان آنها باشند.

- ۱-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی انظری (۱ واحد)
- ۲-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی ۲ نظری (۱ واحد)
- ۳-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی ۳ نظری (۱ واحد)
- ۴-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی ۱ عملی (۲ واحد)
- ۵-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی ۲ عملی (۱ واحد)
- ۶-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی ۳ عملی (۲ واحد)
- ۷-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی ۴ عملی (۱ واحد)

۱-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی انظری (۱ واحد)

سرفصل دروس :

- ۱- مقدمه دندانپزشکی ترمیمی
- ۲- شناخت کامل در مورد پوسیدگی دندان - تشوریهای مربوط به ایجاد آن واشکال مختلف کلینیکی
- ۳- شناخت وسایل دستی و چرخشی
- ۴- اصول تهیه حفره ها در مورد پرکردگی های آمالگام در کلاس بندیهای مختلف
- ۵- اصول تهیه حفره ها در مورد پرکردگی با کامپوزیت

۲-۵۱- دندانپزشکی ترمیمی ۲ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس :

- ۱- معاینات کلینیکی، رادیوگرافی و طرح درمان (طرح درمان معاینات کلینیکی)
- ۲- طرق خشک نگهداشتن و جدا کردن دندان مورد عمل (طرق ایزولاسیون در ترمیمی)
- ۳- شناخت مواردی که برای حفاظت و پوشش پالپ مصرف می‌گردد (**Liner + Base**)
- ۴- پوشش پالپ در دندانهایی که پالپ آنها باز شده است. (پوشش پالپ کپ)
- ۵- شناخت و رابطه مواد پرکننده با انساج اطراف
- ۶- دندان (رابطه پریو با ترمیمی)
- ۷- اساس بیولوژیکی و ملاحظات کلینیکی برای تهیه حفره
- ۸- شناخت در مورد آمالگام ها و طرز کار با آن (شناخت کلینیکی آمالگام و طرز کار با آن)
- ۹- پرداخت آمالگام و اثر بر روی دوام پرکردگی
- ۱۰- کنترل عفونت
- ۱۱- پین ها و موارد استفاده آن

۵۱-۳- دندانپزشکی ترمیمی ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- Post و مسوارد و طرز استفاده آن در دندانپزشکی ترمیمی (ترمیم دندانهای درمان ریشه شده)
- ۲- شناخت مواد همنگ دندان و مقایسه خواص مختلف آنها (سمان سیلیکات - گلاس آینومر - کامپوزیت)
- ۳- شناخت کامل در مورد مواد کامپوزیت
- ۴- روش اسید اج در مورد پرکردگی با کامپوزیت (تراش کامپوزیت و نحوه کاربرد آن)
- ۵- معرفی مواد چسبنده به دندان
- ۶- پرداخت کامپوزیت
- ۷- کاربردهای جانبی کامپوزیت (دندانپزشکی زیبائی)
- ۸- شناخت در مورد طلای دندانپزشکی
- ۹- اصول تهیه حفره برای پرکردگی های طلا
- ۱۰- عدم موققیت در درمانهای دندانپزشکی ترمیمی

۵۱-۴- دندانپزشکی ترمیمی ۱ عملی (۲ واحد)

محل آموزش: فانروم

میزان حداقل آموزش شامل:

CL III

CL IV

CL V

۳- تراش کلیه حفرات مذکور

میزان حداقل آموزش (Requirement):

۱- تراش حفره های آمالگام شامل:

CL I,II,III,V Amalgam

Buccal Pit

Distolingual groove

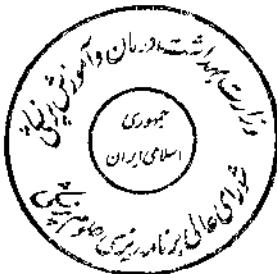
Pin Amalgam

۵۱-۵- دندانپزشکی ترمیمی ۲ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement):

۱- تراش کلیه حفرات CL I آمالگام (۶ مورد)

۲- تراش کلیه حفرات CL II کوچک

۵۱-۶- دندانپزشکی ترمیمی ۳ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

۴- تراش و ترمیم حفرات V آمالگام ۳ مورد	۳ مورد	CL I
۵- تراش و ترمیم حفرات III کامپازیت	۲ مورد	CL II
۴ مورد	۵ مورد	CL II
		وسع آمالگام

۵۱-۷- دندانپزشکی ترمیمی ۳ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱- تراش حفرات وسع آمالگام همراه پین ۳ مورد
- ۲- ترمیم دندانهای **R.C.T** شده ۳ مورد
- ۳- ترمیم دندانهای قدامی کامپازیت ۴ مورد
- ۴- ترمیم آمالگام **CL II** به صورت **Back to Back** ۲ مورد
- ۵- مروری بر ترمیمی ۲ و ۳

۵۲- دندانپزشکی کودکان

تعداد ونوع واحد: ۸ واحد نظری و ۵ واحد عملی

هدف: هدف از درس نظری و کار عملی دندانپزشکی کودکان در سه زمینه پیشگیری و درمان و تحقیق عبارت از آموزش روش‌های پیشگیری و درمان ناراحتی‌های دندانی و دهانی کودکان و شناخت کلی رشد و نمو عمومی بدن مخصوصاً سر و صورت و علل ناهنجاری‌های رشدی تکاملی فک‌ها و در حد لزوم طرز پیشگیری از آن و بالاخره روش‌های تحقیق در امر سلامت دهان و دندان‌ها است.

- ۱-۵۲- دندانپزشکی کودکان ۱ نظری (۱ واحد)
- ۲-۵۲- دندانپزشکی کودکان ۲ نظری (۱ واحد)
- ۳-۵۲- دندانپزشکی کودکان ۳ نظری (۱ واحد)
- ۴-۵۲- دندانپزشکی کودکان ۱ عملی (۱ واحد)
- ۵-۵۲- دندانپزشکی کودکان ۲ عملی (۲ واحد)
- ۶-۵۲- دندانپزشکی کودکان ۳ عملی (۲ واحد)

۱- دندانپزشکی کودکان انظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

(استفاده از داروها- آرام بخش‌ها - روش‌های روانشناسی)

۱- اهمیت دندانپزشکی کودکان

الف - اهمیت رعایت بهداشت و سلامت عمومی

۳- معاینه کودک و تشکیل پرونده دندانپزشکی :

کودکان

الف - طرز معاینه کودک نوزاد - کودکان ۱ تا ۳ ساله - کودکان سه سال به بالا

ب - اهمیت نگهداری دندان‌های شیری و لثه و

ب - طرز تشکیل پرونده دندانپزشکی - پرسش از والدین یا ولی کودک - آشنائی با سابقه سلامت کودک

مخاط در کودکان

ج - آزمایش‌های کلینیکی و پاراکلینیکی (انجام رادیوگرافی - استفاده از قالب‌ها و نمونه‌های لازم برای تشخیص)

ج - اهمیت توجه به دندان‌های دائمی کودکان

د - فرق دندان‌های شیری و دائمی (از نظر حجم، جنس، شکل، فک...)

د - اهمیت سلامت رشد و نمو عمومی کودک و

۴- پوسیدگی دندان

رشد و نمو سر و صورت و فک‌ها

عوامل ایجاد کننده پوسیدگی دندان و راههای پیشگیری از آن

۲- طرز رفتار با کودک :

الف - مختصری از روانشناسی کودک

ب - طرز پذیرش کودکان در مطب یا درمانگاه دندانپزشکی

ج - علل مراجعه کودکان و شرح کلی راجع به

وضعیت دهان و دندان کودکان در نواحی مختلف

کشور

د - آماده کردن برای پذیرش کارهای دندانپزشکی

ایمونولوژی - فلوراید - سیلانت - مواد ضد پلاک
Preventive Resin

Restoration

۵- ترمیم دندان های کودکان
الف - انواع بیحسی

ب - رابر دام و وسایل دیگر جدا نگهداشتن دندان
و انواع ماتریس ها
ج - انواع حفره در دندانهای شیری و دائمی دهان
ه - انواع موادی که برای پر کردن دندانهای شیری و دائمی بکار می روند.

۵۲-۲- دندانپزشکی کودکان ۲ نظری (۱ واحد)

ب - تشخیص انواع شکستگی ها و درمان مناسب
هریک

ج - انواع **Splint** ها - دوباره کاشتن دندان

۴- پیشگیری و متوقف کردن ناهنجاریهای دندانی در کودکان

الف - بررسی اکلوژن و رشد و تکامل فک ها
ب - انواع ناهنجاریها

ج - آشنایی با دستگاه مختلف برای پیشگیری و متوقف ناهنجاریهای دندان

۵- دستگاه های نگهدارنده فاصله **Space** : **Maintainers**

الف - **S.M** ثابت و متحرک

ب - آشنایی با دستگاه های فانکشنال

ج - آشنایی با دستگاه های داخل دهانی و خارج دهانی برای اصلاح ناهنجاریهای دندانی - فکی

الف - شناخت سطح دندان و محیط اطراف آن
تغییرات سطح دندان در شروع پوسیدگی

ب - پلیکل و پلاک دندانی

ج - میکروب های ایجاد کننده پوسیدگی دندان -
قندها و متابولیسم آنها در دهان تغییرات pH پلاک

دندانی و منحنی های استفان

د - انواع پوسیدگی ها در کودکان

baby bottle syndrome -
rampant caries -

ه - راههای پیشگیری از پوسیدگی دندان -

بهداشت - کنترل مواد غذائی - واکسیناسیون -

سرفصل دروس:

۱- موارد استفاده و نحوه کاربرد انواع سرپوش ها برای دندان های کودکان

الف - تجویز و عدم تجویز سرپوش ها

ب - انتخاب سرپوش - آماده کردن دندان و سرپوش - کاربرد

۲- درمان پالپ دندان های کودکان

الف - پوشش غیرمستقیم پالپ و پوشش مستقیم

ب - پالپوتومی - پالپکتومی

ج - درمان پالپ دندان های دائمی که انتهای ریشه شان کامل نشده است

apexogenesis و apexification

۳- پیشگیری و درمان آسیب های ناشی از ضربه بر دهان و دندان های کودکان)

الف - معاینه و درمان های فوری - صدمات عمدی و غیرعمدی در کودکان

۵۲-۳- دندانپزشکی کودکان ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- دندانهای کودکان
- ج - تشخیص افتراقی آبse دندان شیری با تورم‌های صورت و دهان در کودکان
- ۴- بیماریهای لته و مخاط در کودکان:
  - الف - تظاهرات دهانی بیماریهای عفونی در کودکان
  - ب - انواع عفونت‌های قارچی - ویروسی - میکروبی در کودکان
  - ج - شناخت تغییرات هررضی لشه و پریودونت باعلل گوناگون در کودکی و دوران قبل و بعد از بلوغ
  - ۵- کودکانی که احتیاج به توجه مخصوص دارند
  - الف - کودکان عقب افتاده از نظر عقلی، فیزیکی، اجتماعی
  - ب - درمان دهان و دندان کودکان بیمار (بیماران قلبی - دیابتیک - بیماران کلیوی - اختلالات خونی ...)

- ۱- ناهنجاری‌ها و عوارض رویش دندان‌ها در کودکان

الف - ناراحتی‌های کودک در زمان بیرون آمدن دندانها - کودکانی که در زمان تولد دندان دارند - زمان بیرون آمدن دندانها و عملی دیر و زود بیرون آمدن دندانها (سندرم‌ها و بیماریهای مریبوط) - آنکلیوز دندان شیری - مزیدنس

- ۲- ناهنجاری‌های تکاملی دندان‌ها در کودکان:
- الف - ناهنجاری‌های عددی و شکلی و تغییر رنگ

ب - نقص ساختمانی عاج و مینا و سمان دندان (ارثی - اکتسابی - متابولیکی ...)

- ۳- عفونت‌های دهانی و دندانی و درمان آنها و جراحی‌های اختصاصی در کودکان:
- الف - بررسی انسواع بیحسی و بیهوشی و Sedation

ب - مراقبت‌ها و اقدامات لازم در جراحی

۵۲-۴- دندانپزشکی کودکان ۱ عملی (۱ واحد)

۱ عدد - تهیه S.M متحرک و ثابت

محل آموزش: فانتوم و کلینیک

میزان حداقل آموزش (Requirement)

۱- کار عملی فانتوم

- تهیه و تراش حفره بر روی کست

سیستم دندانهای شیری

۴ عدد

- کار عملی کلینیک

- معاينه و تشخیص و تشکیل

حداقل ۴ عدد پرونده کودکان دبستانی

- تهیه S.S.C بر روی کست دندانهای شیری ۱ عدد

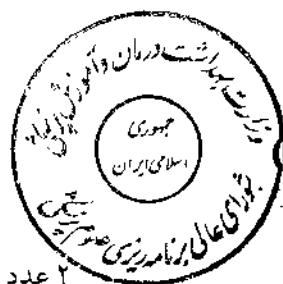

حداقل از هر کدام ۲ عدد	(PRR)	- کنترل رفتار کودک - آموزش
هر کدام ۵ عدد	کلاس I و II	بهداشت - فلوئوراید تراپی
۵ عدد	- کشیدن دندانهای شیری	- فیشورسیلانت در دندانهای شیری و دائمی و
		Preventive Resin Restoration

۵۲-۵- دندانپزشکی کودکان ۲ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

۵ عدد	۴- کشیدن دندان	۱- معاينه و تشخيص و تشکیل پرونده برای
۵ عدد	۵- ترمیم دندانهای قدامی (کامپوزیت)	کودکان پیش دبستانی
۲ عدد	۶- ترمیم شکستگی دندانهای قدامی	۶ عدد
۲ عدد	۷- روکش های S.S	۲- آموزش بهداشت - سیلانت تراپی -
۷ عدد	۸- پالپوتومی دندان های شیری	فلوئوراید تراپی - PRR
۱ عدد	۹- پالپکتو می دندان شیری	۳- ترمیم های کلاس I و II شیری و دائمی هر کدام ۵ عدد

۵۲-۶- دندانپزشکی کودکان ۳ عملی (۲ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

۲ عدد	۷- روکش های S.S	۱- معاينه و تشخيص و تشکیل
۵ عدد	۸- پالپ تراپی دندان های شیری	پرونده برای کودکان (تمام سنین) ۳ بیمار
۱ عدد	۹- apexogenesis	۲- فلوئوراید تراپی
۱ عدد	apexification	- فیشورسیلانت PRR از هر کدام ۴ عدد
۱ عدد	۱۰- تهیه S.M ثابت و متحرک از هر کدام ۱ عدد	۳- ترمیم دندانهای خلفی (کلاس I و II) برای دندان های شیری و دائمی هر کدام ۳ عدد
۱ عدد	۱۱- تهیه پلاک در ارتباط با پیشگیری از ناهنجاری های دندانی	۴- ترمیم دندانهای قدامی (کامپوزیت) ۳ عدد
۱ عدد	۱۲- آشنایی و نحوه برخورد با بیمارانی که توجه مخصوص لازم دارند	۵- کشیدن دندان
	disabled handicapped (حداقل ۱ نفر)	۶- ترمیم شکستگی های دندانی - ساختن Splint

۵۳- رادیولوژی دهان

تعداد و نوع واحد: ۶ واحد نظری و ۳ واحد عملی

هدف: شناساندن رادیولوژی و تکنیکهای آن و کاربردش در تشخیص و طرح درمان ضایعات فک و دهان و صورت

- ۱-۵۳-۱- رادیولوژی دهان ۱ نظری (۱ واحد)
- ۲-۵۳-۲- رادیولوژی دهان ۲ نظری (۱ واحد)
- ۳-۵۳-۳- رادیولوژی دهان ۳ نظری (۱ واحد)
- ۴-۵۳-۴- رادیولوژی دهان ۱ عملی (۱ واحد)
- ۵-۵۳-۵- رادیولوژی دهان ۲ عملی (۱ واحد)
- ۶-۵۳-۶- رادیولوژی دهان ۳ عملی (۱ واحد)

۱- رادیولوژی دهان ۱ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- اصول فیزیکی پرتونگاری
- ۲- عوامل موثر در تشکیل تصاویر پرتونگاری
- ۳- عوامل موثر در کیفیت و کمیت نگاره های پرتونگاری
- ۴- اثرات سوء اشعه ایکس بر ارگانهای بحرانی بدن (پرتونگاری - بیمار)
- ۵- اثرات سوء اشعه ایکس در ناحیه مورد تابش اشعه ایکس
- ۶- بهداشت اشعه و حفاظت
- ۷- تاریکخانه و شرایط مناسب آن
- ۸- اشتباهات تکنیکی در تاریکخانه

۲- رادیولوژی دهان ۲ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- معاینه و تعیین نوع پرتونگاری و تعداد فیلم و ناحیه مورد نظر
- ۲- طرز استقرار بیمار روی صندلی و تنظیم سر بیمار
- ۳- انتخاب نوع تکنیک
- ۴- طرز قرار دادن فیلم در دهان بیمار بر حسب تکنیک و وسائل مورد مصرف
- ۵- تنظیم دستگاه پرتونگاری (مسیر اشعه - زمان تابش)
- ۶- انواع تکنیک های پرتونگاری داخل دهانی
- الف- پری آپیکال
- روش منصف الرأویه
- روش موازی
- ب- بایت وینگ
- ج- اکلوزال
- قدمامی و نیم رخ
- مقایسه ارزش ترجیحی بریکی از روشهای فوق الذکر و کاربرد آنها
- انواع تکنیک های پرتونگاری از سینوس ها
- پرتونگاری از فک فوقانی
- پرتونگاری سفالومتری (قدمامی - خلفی - قدمامی و نیم رخ)
- مقایسه ارزش ترجیحی بریکی از روشهای فوق الذکر و کاربرد آنها

۵۳-۳- رادیولوژی دهان ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس

تفسیر کلیشه های پرتونگاری

۱- اصول تفسیر کلیشه های پرتونگاری

۲- تفسیر رادیوگرافیک نواحی تشریحی فک
فوقانی و تحتانی

۳- تشخیص افتراقی تصاویر پرتونگاری مناطق
تشریحی با ضایعات قابل اشتباه با آنها

۴- تفسیر نمای رادیوگرافیک با فهای دندانی
پیرامون دندانی سالم و مقایسه آن با ضایعات
مشروحة زیر :

الف - پوسیدگی دندانی

ب - آنومالی ها

ج - تغیرات پاتولوژیک پولپ

۵۳-۴- رادیولوژی دهان اعملي (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

الف - دمونستراسیون تکنیک ها داخل دهانی

(پری اپیکال با روش نیمساز - بایت وینگ)

ب - تمرین روی فاتوم یا (خود دانشجویان)

۵۳-۵- رادیولوژی دهان ۲ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

الف - انجام رادیوگرافی داخل دهانی (نیمساز -

موازی - بایت وینگ) روی بیمار

۵۳-۶- رادیولوژی دهان ۳ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

الف - انجام رادیوگرافی داخل دهانی

ب - سمینار رادیولوژی و تفسیر رادیوگرافیک

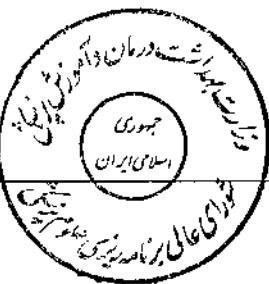
۵۴- دندانپزشکی جامعه نگر

تعداد و نوع واحد: ۶ واحد نظری و ۵ واحد عملی)

هدف: ایجاد نگرش پیشگیری و تمرین روشاهای پیشگیری در جامعه و آشنایی با سیستم ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور

۱- ۵۴-۱- دندانپزشکی جامعه نگر نظری (۱ واحد)

۲- ۵۴-۲- دندانپزشکی جامعه نگر عملی (۵ واحد)

۱- ۵۴-۱- درس جامعه نگر نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- مقدمه، تعریف و بیان اهداف دندانپزشکی جامعه نگر
  - ۲- تعریف ایدمیولوژی و شاخصهای بهداشتی
  - ۳- آشنایی با ایدمیولوژی توصیفی و تحلیلی - غربالگری Screening
  - ۴- تعریف جمعیت - گروههای سنی - گروههای هدف
  - ۵- مقایسه اقتصادی و رجحان پیشگیری بر درمان در دندانپزشکی
  - ۶- سطوح خدمات بهداشتی درمانی و جایگاه خدمات دندانپزشکی در آن
  - ۷- آشنایی با تاریخچه خدمات بهداشت دهان و دندان (OHC)- آشنایی با طرح ادغام دندانپزشکی در سیستم شبکه
  - ۸- عادات بهداشتی و نگرش مردم به مسئله بهداشت دهان
- ۹- نقش و مسئولیت دندانپزشک بعنوان عضو تیم پزشکی در خدمات بهداشتی درمانی
  - ۱۰- مسئولیت دندانپزشک در رابطه با افراد و خانواده در اجتماع
  - ۱۱- آموزش بهداشت - تعریف، اهداف، فناوری آموزشی با تکیه بر روشاهای گوناگون (گروهی، چهره به چهره...) نحوه نوشتمن برنامه
  - ۱۲- نیاز سنجی بهداشتی و درمانی دندانپزشکی در گروههای هدف
  - ۱۳- آموزش نحوه انعکاس نیازها به مقامات مسئول بهداشتی و درمانی آموزشی کشور
  - ۱۴- برنامه ریزی درجهت پیشگیری از بیماریهای دهان و دندان در گروههای هدف
  - ۱۵- آشنایی با مسوآک، خمیر دندان، دهان شویه و... موجود در ایران

۵۴-۲- دندانپزشکی جامعه‌نگر عملی (۵ واحد)

سرفصل دروس:

- ۱- بررسی وضعیت سلامت و بیماریهای دهان و دندان دریک جامعه مشخص :
- انتخاب مناسب ترین و باصرفه‌ترین روش تعویز فلوراید
- ارجای برنامه دندانپزشکی پیشگیری و آموزش بهداشت در گروه هدف
- انتخاب و شناسایی گروه هدف
- برنامه‌ریزی آموزش
- اجراء برنامه آموزش در:
  - مدارس
  - کارخانه‌ها و کارگاهها
  - مادران باردار و شیرده
  - گروههای هدف خاص و...
- ۲- ارائه الگوی مناسب جهت ارتقاء بهداشت دهان و دندان در گروه هدف :
  - انتخاب مناسب ترین روش جهت تشویق گروه هدف به مشارکت درامر بهداشت دهان
  - ارائه روش مناسب جهت تأثیر بر مسئولان
- ۳- بررسی وضعیت سلامت و بیماریهای دهان و دندان دریک جامعه مشخص :
- ارجای گزارش توصیفی از وضعیت موجود
- ارجای گزارش شیوع و بروز بیماریهای دهان و دندان و تعیین تفاوت‌های آن
- ارجای گزارش از عوامل مؤثر بر روی الگوی بیماریهای دهان و دندان (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، ...)
- تعیین میزان شاخصهای اپیدمیولوژیک (... , GI, CPITN, dmft, DMFT)

تذکر: طراحی برنامه آموزشی این دوره و هماهنگی‌های لازم آن بر عهده کمیته دندانپزشکی اجتماعی زیر نظر معاون آموزشی دانشکده است بنحوی که در چهار قسمت فوق هر دانشجو فعالیت مؤثری را بر عهده داشته باشد.

۵۵- درمان جامع دندانپزشکی

تعداد و نوع واحد: ۷ واحد عملی

هدف: ایجاد توانائی‌های لازم دردانشجو در حدی که قادر باشد یک بیمار نیارمند به درمانهای دندانپزشکی را تشخیص داده، طرح درمان مناسب را تعیین کرده، اولویت‌های درمانی را مشخص نموده و نسبت به اجرای تمامی آنها در آن بیمار اقدام نماید. همچنین بتواند آموزش‌های لازم بمنظور بهداشت و پیشگیری در آن بیمار را بدهد.

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱- طول این دوره سه ماه بوده و در طی این دوره دانشجو موظف به حضور هر روزه دردانشکده ویامحل آموزشی تعیین شده می‌باشد.
  - ۲- دانشجو می‌بایست از پنج بخش: جراحی - پریو - آندو - ترمیمی - پروتز حداقل ۴ بخش را بگذراند.
  - ۳- در طی دوره دانشجو می‌بایست درمان جامع را در مورد حداقل پنج بیمار انجام دهد که شامل: مساعیه، تشخیص، طرح درمان، تعیین اولویت درمان و انجام درمان می‌باشد.
- ۴- انتخاب بیمار با سرپرستی بخش تشخیص وطبق پروتکل شورای آموزشی دانشکده خواهد بود.
- ۵- انجام کارهای درمانی در بخش‌های تعیین شده و بانتظارت وارزشیابی (تعیین نمره) استاد تخصصی مربوطه آن بخش خواهد بود.
- ۶- جمع‌بندی وارزشیابی نهایی درمانها و اقدامات انجام شده برای بیمار توسط استاد راهنمابوده و نمره نهایی از این طریق به آموزش اعلام خواهد شد.

۵۶-رساله

تعداد ونوع واحد: ۸ واحد نظری عملی

هدف: دانشجو بتواند پس از پایان دوره دکتری دندانپزشکی یک پژوهش در زمینه رشته علمی خود بارعايت موازین علمی انجام داده وارائه نماید.

۵۶-۱-رساله ۱ (۱ واحد)

۵۶-۲-رساله ۲ (۱ واحد)

۵۶-۳-رساله ۳ (۱ واحد)

۵۶-۴-رساله ۴ (۵ واحد)

۱-۵۶-رساله ۱ (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

۱- نگارش طرح مقدماتی تحقیق (پروپوزال) باهدایت استاد راهنما

۲- تصویب پروپوزال و عنوان تحقیق در مرجع مربوطه

۳- ثبت عنوان تحقیق (رساله) در داراء آموزش دانشکده

۲-۵۶-رساله ۲ (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement):

۱- انجام تحقیق مطابق مواد و روش‌های مصوب به سرپرستی استاد راهنما

۲- ارائه گزارش مکتوب از پیشرفت تحقیق به استاد راهنما

۳-۵۶-رساله ۳ (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement):

۱- انجام تحقیق مطابق مواد و روش‌های مصوب به سرپرستی استاد راهنما

۲- ارائه گزارش مکتوب از پیشرفت تحقیق به استاد راهنما

۴-۵۶-رساله ۴ (۵ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement):

۱- انجام و اتمام تحقیق مطابق مواد و روش‌های مصوب به سرپرستی استاد راهنما

۲- نگارش رساله با تأیید نهایی استاد (آماده دفاع بودن)

۳- دفاع از رساله (وادای سوگند)

